

رڀتگيں لال (چهارى)

نزار: پير محمد زبيرانى

بلوچى اڪيڊمى ڪوئٽه

www.balochiacademy.org

Email: balochiacademy@gmail.com

All Rights are Reserved.

(انسٹرنیٹ ایڈیشن)

رپتگیس لال (چہارمی)

نزار : پیر محمد زبیرانی

اڈلی چاپ : 1971ء

دومی چاپ : 2015ء

نہاد : 200/= کلدار

آرٹ

نمبر	ردوبند	تا کدیم
1	گالِ دو	6
2	رسولِ اَشان	8
3	عزرائیل و خدائِ قیل و قال	10
4	پنت و نصیحت	12
5	حضرت علیؑ اَشان	14
6	حضرت علیؑ بشکیش	17
7	حضرت علیؑ اَمداح	19
8	سیمرگ اَ شعر	21
9	اَمَلِّ اَ ستاوملاقات	24
10	مہلنج اَ توصیف	25
11	آ تکه کُفارے	27
12	عشق اَ گال و حال	30

33	نوداں گوں سلام	13
35	مہلنچ ۽ صفت	14
39	میرانی لڈ و بار	15
41	پیر ہیبت خان ⁷	16
43	خان نصیر خان اعظم	17
45	مَری و سراوان ۽ جنگ	18
47	حَمَلَّ و جنید	19
52	چُھک ۽ لولی (نازینگ)	20
54	بخیل	21
56	زے تھین شت پہ دُڑی ۽	22
59	عین ۽ عاجبیں کڑ دار	23
62	دوست ۽ توصیف	24
64	حون گر غئے شعر	25
70	سُورھیں مرطو	26
75	حمزہ بلوچ ۽ شعر	27
80	سسئی ۽ ودی بیغئے شعر	28

88	گند بلو چانی کچوئیں کارء	29
92	مٹھاء سُورھی	30
95	ڈاچیا نی گڑ دیئغے شعر	31
98	داستانغ (1)	32
100	داستانغ (2)	33
102	داستانغ (3)	34
104	داستانغ (4)	35
107	داستانغ (5)	36
112	داستانغ (6)	37
114	داستانغ (7)	38
115	داستانغ (8)	39
117	داستانغ (9)	40
121	داستانغ (10)	41
123	داستانغ (11)	42

گالء دو

بلوچی شاعری دان مروشیء سے بہرء بہر انت۔ یکھے آؤلی او عہدی شاعری کہ آں میر چا کر رند، بی برگ، شہ مرید، میر گہرام لاشاری، میر جاڑو۔ اودوہمی ہے عہد و زمانہء شاعر گل کہ آنہانی شاعری بلوچی شاعریء بن داؤ او سری حشست نن کہ آنہیء سرا بلوچی شاعریء زبان و ماڑی اڈغ پیتہ۔ اوہے شعر و نغده گل کم و گیش ”قدیم بلوچی شاعری“ نایس کتابء مس کہ بزم ثقافت کوٹہ قلاتء دیدہ وانیء مس چھاپ و شنگ بیتگنت۔

اودوہمی بہر نیام تانی دور و زمانہء شاعری انت کہ آں دے قریب قریب (دیرونزخ) ہے آؤلی دور و باریء گوں سلہاڑوک و بندوک انت۔ ایشیء اے سلہاڑی او ڈوڈول اورنگ زیر غئے سبب ایش انت کہ اے ہے آؤلی او عہدی شاعریء شے چھیء نہ چھیء نزیک تر انت۔ اودوہمی اے کہ ہے نیام تانی وخت و زمانہء شاعر گل گیشتر ناواندغ آنت۔ ہے جبر انت کہ ایشانی شاعری ہماں آؤلی شاعریء گوں ہم رد انت او مارء ایشانی شعراں شے ہماں عہدی شاعریء گیشتر اشے گیشتر تام و بوء کئیت۔

اوسیمی بہر ماہ و استالانی آدم زاتء پھاد مالی و دگ کھنغئے دور و زمانہ او

مئے وتی وخت و واری ء شاعری انت کہ اے قافیہ وردیف ء چھیاردیوالی ء قیذ و بندا
 مس دزگیر و گھٹ انت بلے اے سہی بہر ء شاعری ء گوں مئے کلام نہ انت پڑ چھیکہ
 ایشی ء کاروان روش پہ روش دیم ء قدم جنان ء روان انت اے سما نزانہ کہ تھام حدو
 دنگ اومزل ء بروت جکھیت ۔

مئے تہ کلام و جبر گوں دوہمی بہر یزاں نیام تائی شاعری ء بہر ء گوں انت ۔
 پڑ چھیکہ ماہے دور و وخت ء چھنتے شعر و داستا نغ وتی و تھغیں کٹ و دامن ء مس
 بھازیں ہندان شے مچ کتہ یک کتا بلے ء رنگ و روء مس وانوکانی دیم ء پھیدار
 غئے شرف ء گوں شرف مند بیوں ۔ اے جبر دے گیر آرنی جبرے کہ ایشی ء شے سرا
 دے ہے وڑیں سے کتاب بزاں ”رپنگیں لال“ نام ء بلوچی اکیڈمی ء چھاپ و شنک
 کتہ اشتہ ۔ اونیں اے نیام تائی دور ء چھیاری کتاب انت کہ عزت مندیں وانوکانی
 دیم ء پیش انت ۔

گڈ سرو آ خرامس من اے جبر ء دے گشان کہ بلوچی اکیڈمی ء اے دل
 بڈی و دست کُمکسی ء برکت ات کہ من ء اے کتاب ء پیش کنگ ء پوار و توان او
 واردست آ تک ۔

اللہ بس باقی ہوس ۔

پیر محمد زبیرانی لہری
 لوڑکار یز کونٹہ بلوچستان

25.07.1970

رسولؐ ء شان ء مس شعر

شکر ن گرمن ء ستار ء صد گنجیں گل ء دربار ء
 نیخیں تھ نظر گند مار ء رکھنے چھ بدیں کردار ء
 دربر دوزک ء تو مار ء کارے مس دنیا ء جواں سن
 دینو مؤمن ء ایمان سن بشکیچ سن نماشو روشغ
 ننداں تہہ دل ء علمئے غاں آں مرد کہ حکیم ء کیواو انت
 آں چھے شہ دومی ء جواں انت میم ء میڑوا سلطان انت
 من دریغا نام گل ء اجارتیں مہت قادر ء من ساسارتیں
 شخص پھ نگاہاں دتھیں آنہی ء مراد بہر بیتھیں
 لال مس جامواں بام داں شمشئی او ہوان ء کھلیت
 میم مس بے بریں باغاں ءن درینی بڑز بیتھ چھ نوداں
 صھوی بستغیں استیناں پھادا کھن وھی بالاد ء
 جھنڈیت چوٹھواں شیفین ء گندیت عام جہانی گلاں

بی بی فاطمہؓ نیک نام ء گُل ء مس بہشت ء نیام ء
 پیدا بیٹھہ چھ پروان ء ملخاں داشتہ مس نیم بال ء
 حکم سن قادرے رحمن ء (شما) چار یاراں کھنت آمان ء
 بشکیت پڑوہ و ایمان ء لکھیں پیرانت مس ملتان ء
 نوداں بستہ پرہا گام ء عشق ء ننگریں بشام ء
 گوارنت مس گیافہ تہان ء شاہ ء دُلُ دل ء میدان ء
 پوشاک کھائنت چہ آزمان ء سرڈار ء کھننت مس جان ء
 روشن بیت زمین گوں ڈان ء نوری نیں گڈانی نیام ء
 بشکنت نیں جہاں سلطان ء (بکھرگشیت) گوارنت مس گیافہ تہان ء
 شاہ ء دُلُ دل ء میدان ء

عزرائیل ء گوں خداوندِ عالم ء قیل و قال

راست رہ گولیں جہاں گول چھہر ء چھاریں قبلہاں
 نئے فقیری پاپ ٹھہرے نئے چھ معصوماں ٹر ء
 رختیں گھٹاں ملوکاں و پتغیں واو ء گشتے
 (مئے) عاقلیں یاراں دل ء غاں عاجزی گھردہ کھنئے
 آڑتھ ہندی ء جنوخیں عالم ء اُجاڑتھئے
 جوڑ جکھوڑ کھاڑچھ جند ء ناحقیں حرفاں مد ء
 آں حکم بیتھ حاکمانی چھئے ٹول ن نوکر ء
 پیشکاراں وتھ روائے وتھ گناہاں دیر بے
 میزل ء پھر ما پچھی نہ ن حلمہ نئے یک دم ء
 گھپتغو بندا بتالیں شامتاں شمب چڑے
 او جڑیں اولاک پُشتا سیتاں نشتہ نوے

مال و مڈی و متاعاں نئے کہ تھ چھی ۽ برے
 دوست و عزیز و قریباں ساستاں سینگار تھئے
 تہہ دلیں بچھو برا تھاں کوفغاں مس زرتھئے
 گوستئے سیم ۽ وقابی داں مقام ۽ آختئے
 تہہ دلیں یاران و بیلاں ہند و سامی جوڑ کتیں
 گھتر ہے گنڈیں نہ گستہ داں دے ایر بیتئے
 بوچھنڑے دا تھہ مس نیام ۽ اندر ۽ ہیشیں تھنیش
 گوں دھیں ہر شاں گد ۽ غاں کھپتغو شرمند غئے
 آں کہ تارا جی تک و تور بیتھ گیشتر ۽ ڈوہ و گنڑے
 جوڑ تھئے مودی جہازے تخت خواجہ خضرے
 روڈا فقیر مستانہ پھر کھن پیالوا دے شاکھل ۽
 تھنگاں ایساں بیتھ پھر من موت ۽ گرانین یہ دے

پنت و نصیحت

وانِ فرضا واجبے غا بیتھہ حیّ علی الصلوة
 ملخی ناں گوں قبر نیام ء ہلبلی ہا کھن جواو
 زندگی گوں بندگی ء جاں منی بیتھہ گواو
 نی مس نیلاں دُم نرازاں نر بی آنت یا مادغ آنت
 مس دل ء ہنچھون زراں کہ اے دے شیطان ء گھر آنت
 پٹتیں جاں ٹچکڑا گوں داتیں زپتیں تو بہے
 مردے گھسّ نختی دراجنی دُمب رو بہی
 مردم او مردم ء گوں یک دومی ء کارنی
 سیاہ دیم و بد گمان ہر بہ رب ء مارنی
 تیز نیزغ شے حمید ء ڈو برا مس پارنی
 قائم خان شاعر ء نام سن پاڑو ء موسی زئی

سببِتی حالِ دیا نی نیک و بدکل بنت سہی
 مجلس ء دوست ء غہ زنداں ہر وہ بیاں نوخ وھی
 گند چال زڑتھہ پلپتیاں کھپتغنت آں کوری ء
 تما کو فرعون۔۔۔۔۔ ن گشتہ ڈڑیں عالماں
 یلِ مُرداری پلپتیاں دین ڈڑیں ظالماں
 مُرداریاں کونڈواں گج گہسکودے سولٹواں
 من وھی ناسان گیجاں و ڈوپاں گوں پھوٹواں
 وانغا پتھان نیلاں چھرغنت چھو ڈوٹواں

حضرت علیؑ ءِ شان

یا علیؑ اللہ ہر صحبانِ یاتِ من کھناں
 دُریں محمدؐ ءِ قصہاں تحیات کھناں
 احمد گشیت شاہِ مردان ءِ قصہاں
 شاہِ مردان ءِ قصہو شایہی گاں خبر
 ہژودہ دختر نشتنغت یک آس ءِ سرا
 نئے من ءِ مالِ نَن نیلنت ءِ ن برا تھم پئے گو ترا
 گشتغا شاہ ءِ پے و تھی دُرچینیں دف ءِ
 گرمی دست ءِ بر بہائی گر کچہاں
 بر ہمود ءِ کہ لکھمیر گتورے مستریں
 بر ہمود ءِ کہ داٹ تھرا صد مرد ءِ بہا
 گال گھتہ گتور ءِ چھجھی رانڑی نیں جن ءِ
 اے چھ مردے کہ بیتھہ پھہ صد مرد ءِ بہا

نام منی دُرّیں حیدر سن کاران لائقان
 صد منی نین بوک گھشتغنت چاہ ء چیدر ء
 ہسلیں اولاکے زیر ات پھ زر ء ڈوہغا
 بیر میں پھاغے بہ بند ات پیر مرد ء سرا
 گال گھتہ گنور ء چھ بھی رانڑی نین جن ء
 زیر گھاڑو ء بُرہ پھ دار ء بُغ ء
 زرتھ گھاڑو بیتھ من پھوجانی سرا
 کار سرتھی ء وپتھ مں درشکنے ساسرا
 گھپتنو شیر اولاک بورینتھ نیش پے گرا
 سار گھتہ شاہ ء شکھلیں واو ء شادہاں
 نعرہ شیراں چھو مجھیں شو میں رستراں
 پنچی شاہ ء ہکل و ہونگار پے گرا
 گپتھ مں گوشاں لڈتھ چھوسیاہیں گھرا
 گڈ گھتہ گنور ء بھاز بے واکیں لشکرا
 لڈتھ کوٹ و کھپتغنت ماڑی شہ بُن ء

نیم شہ دستاں نیم شہ پھاداں بپھر شتغنت
 گال گھتہ گنور ۽ چھجھی رانڑی نیں جن ۽
 دارو تھی شیراں کہ شہر مسلمانن یک سرا
 داشتھنو شیراں دین مسلماناں و دھ تھہ
 دین مسلماناں کلمو ات دُرین محمد ۽

حضرت علیؑ بشکیش

زہر سٹین مڑدے نام نی قمبر مس ده ء
 پنجاہ لیرو چہ کافر ء لوکاں لڈتھیں
 کل جھے سہر و نچمل و بوپاں بار تھنت
 آں پھکیر کھوریں نشتہ مس چار راہ سر ء
 سوالی ء کاتکنت چہ خدا ء پاکیں در ء
 گشتہ شاہ ء (قمبر) تھ پھکیر ء رانانے بدے
 قمبر گشت کہ نان مس میری سبرن
 گشتت شاہ ء کہ سبرہ ء گول نان ء بدے
 قمبر ء گشت ء کہ سبرہ مس باری لیرو و ن
 گشتت شاہ ء کہ لیرو ء گول بار ء بدے
 قمبر گشت کہ لیرو مس قطار ء سرن

گشتت شاه ء کہ جملویں قطار ء بدے
 قمبر ء شورے زڑتھہ لوک ء ژ پڑتھہ
 خاک مس سلطانیں سرو پھاغاں جہلتھہ
 یا علی ء مس دلدل ء زین ء کھندتھہ
 بھڑ چھے او قمبر تھہ و تھی بالاد چھندتھہ
 داں کھسان اتھاں پنت داتھنت ماتھا و پھتا
 دلدل ء گواہی ء مدے پرے راجہ ء واجہہ ء
 کہ ماوتھی جاں پھ دوسریں کھاڑ چھاں بڑتھیں
 او سُدی نین و گشنغیں بازاں داتھغاں
 نام مولا ء غازیان ء بشکاتھغاں

حضرت علیؑ و مداح

بلائے زڑتھغاں بیلان و یاران
 کریمئے قدرت ء شکرے گزاران
 اُمْلٌ ء گوں خیالاں یات کھاران
 رسولؐ پیغمبر ء گوں چھار یاران
 گشاں پنجتن علی شیر ء مداحان
 سوا لکھ پیر و پیغمبر اداران
 سوادى علقہے اش کافرانی
 اشیدا داں ہمؤ سائلے پندھ ءن
 گڑو کوٹ کافرانی دیر سندھ ءن
 مروشی کافرانی جنگ گاہ ءن
 ڈغار ترا موءن اندر خانوانی
 کھٹوری بوء تنت ریم جافرانی

صدوسی ۳۰ کنڈ قلات ۽ لامکان ۽ ان
 گروڑے پیادغوسی ۳۰ لکھ زوار ۽ ان
 گرانڈے دُنبہ داریں یک دفار ۽ ان
 خروارِ سالغ ۽ بیڈغ ۽ جا ۽ ان
 منی فوج ۽ سلاح و کُل بسیار ۽ ان
 منی فوج ہکل ۽ تھرتی تیار ۽ ان

سی مُرگِ شمر

یات کھاراں کِردگارِ صاحبِ مئی ننگِ ۽ ن تھر ۽
 چھیڑدہ و چھلیں بزرگاں گوانکھ گرمیم ۽ درا
 ”پاندھ گدھو سے تسیڈانے کہ توڑوں جائیدا“
 یا علیؑ دُلُڈل زوار میں گنور بھیلِت آں نرا
 ڈھمی آ زمان و دھرتی شیر ۽ ترا ڈیں نعرہ ۽
 گکرے کھیتوں ززان ۽ مکہنتے پاکیں در ۽
 چھو کہ آخکہ چھم جاہ ۽ اے دے سیمرگ ۽ ن بلا
 گرنڈر و پار ۽ ن سمینا چھو کہ ٹرونگل مس ڈھل ۽
 کھنتے فریادی گر علیؑ ۽ لوڈپالے و ر ورا
 واڑتھہ چوری اژدھار ۽ اوز مس دیریں علقہا
 تھی نہ دیتھوں مس دے واہی آخکغاں مس تھی تک ۽
 ہپت سال پندھا مس گستننت گوں حساب و لیکھوا

تھ دے شیریں یا علیؑ ۽ بیا پھرو نام خدا
 یا علیؑ زھرنی ۽ چھون سن او۔۔۔۔ تھر ۽
 چھو کہ کھائیے سر زمین ۽ چھو پنڑ ہاری اُترا
 چھمبواں شیری شہار ۽ پیل نوش ۽ چنکلا
 مار اولنو است ۽ ن تکھو آس نیلی توں گرا
 پھاد قمبر زیتیں سمبر سنج کھن می دل دل ۽
 داتھ کنڈ یاری لغام یا علیؑ شیریں چڑھیا
 موکل گپتھی رسول ۽ پھر خدائی توکل ۽
 یک پھرے پھیشتری ۽ پجنتہ مار ۽ دہ ۽
 چودھار ۽ ن باغ و بُستاں مار ۽ ن مس غار ۽ اندر ۽
 دل دل ۽ بستہ مس باغاں تھیلتی شیریں تر ۽
 داتھ ہکل اژدھار ۽۔ در کہہ زیتھیں بیادر ۽
 مرشی ۽ ن مئے تھی مرانی آ نکہ کارے گھنت خدا
 گھشتہ گالے یہ خطائیں اے جہودیں ناروا
 چند باہوت گوں مس تھاں نوشٹوں گوں اے درا

اے دے یک روزے خدائی داتہ شاہیں قادرا
 آخکہ وحیٰ یے شے دے ربا سوبءن یا علیؑ پہ تھرء
 چھم چھوڈیو ء برانا چھوش سر چھو گنبد
 شیرى دتھاناں شہاری چھوش تھیزیں خجرا
 داتھ ہکل نعرہے گوں رب نام ء حیدرؑ ء
 سٹیتی یک ذوالفقارے گوں خدائی توکلا
 خون ہاری چھلکتنتی پٹ و پٹھوس ڈھل ء
 وار تھغیں سی سال چوری زندہ در کھپنت دِرا
 کھپتنت مات ء مس رندا شات کامیں گوں دل ء

یادداشت۔ جمعدارنوبت خان کیڑد

اُمَلَّ ۽ سِتاوُمَلّات

شما پئے شادہ ۽ شوداں	روشی بند کھنیت نوداں
بگوارے مئے دل ۽ بنداں	گوں گہمکری گندراں
اُمَلَّ ۽ چھجوانی ۽	وڈ ۽ جاگہہ و ہنداں
سَمند ۽ دہ صدانی ۽	دَسب ۽ شَکَلانی ۽
جَنوخی روغن ۽ رستیں	مدام ۽ کیلغان بستیں
مِثل چھو اکبری پیل ۽	ہوزگوں تاج مس ڈیل ۽
نہ اوشتیت خیز گئے تلوار	سرم سینگار گھتہ سومار
میری بستغنت اوزار	صنم پے تو کل ستار
بدی ۽ نیم شفی پہرا	شلان ۽ سانونڑی لہرا
سرم دروازغا گوستنیں	رسائتم سہنڑل ۽ شہرا
غلام ۽ داشتغنت دست ۽	سَمند چیر منہا بستنیں
اُمَلَّ من دیستغنت تخت ۽	وکیل راہی کھتوں وخت ۽
(ہو کہ) خدا بیاری بلند بخت ۽	سلام اُن سر کھتوں وخت ۽

مہلنچ ء تو صیف

یا شتم اللہ لامکاں۔ بے چونیں خدا۔ پیغمبر ہزار۔ استن در جہاں
 ہمہ بنت من ء۔ سلطانین سرء۔ بشکی میر جن ء۔ سیاہیں ما فراں
 شیت بی ہم سراں۔ میسینت گلاں۔ سُرخ نیں گڈاں۔ لال و
 قدواں

دُر چینیں دف ء۔ دتھان ء بُن ء۔ مالیں کجلاں۔ آسکی دیدغاں
 زیری آئینہ غاں۔ ایر کھنت زان سراں۔
 چھومن لات کھنت۔ ہجراں زیات کھنت۔ چھووت میر کھنت
 دُکھاں دیر کھنت۔ جو دا پیر کھنت۔ اُنت منے دیر کھنت
 زری ء دیگری۔ دیتھم سومری۔ سانگان ء پری۔ پشک و خرمزی۔
 رخت و ٹھٹھی

ملتان ء خرید۔ خان ء گپتھغت۔ لال ء دا تھغت۔ زرزردوش اتھنت
 اے کل زرتھغت۔ جہلا کر اتھنت۔ سہتانی قطار۔

آہتہ منے دل ء۔ (چھوں) تھئی نام گراں۔ بھاز آنت تھئی آڑی۔ لوپو
 ء لڑی۔ چند ء تھئی وڑی

چھلو چھار آنت۔ میما کار آنت۔ (منے) دوست ء یار آنت۔

پھاغونجھلی۔ کنڈی کار آنت۔ پٹاں بار آنت۔

بیخانی لڑی۔ سیاہیں تلڑی۔ آو بندیں جھڑی

گو شو نیم شف ء۔ بوجست جیہراں۔ شاہ باز ء شم ء۔ میری ہنڑ مہہ ء۔

تھنکیں درگھواں۔ بازار نلگس ء۔ دشت ء کچھا۔ سندات گواڑغاں۔

منور ء گرمغاں۔ پٹی ء ردا

لال ء راگشاں۔ پنتے مس دیاں۔ ٹھڑست شاعران۔ شعر مس پڑدواں۔

(اگر) گھشیتی درا۔ دڑیں ہمسراں۔ (نوا) لچی گھنت تھر ء۔

بیارات کلموا۔ پاکیں اللد ء۔

آ تکہ کُفارے

یات کھناں ربّا و تھی ء کُلّ والی نیں حُذا
 مہروا نیں مئے خذائِن دات روزیّ و گُذا
 بھاز کمیں ہر چھی روزن لکھتیّ وت کاغذا
 جیت مردم مس ندیتہ روچھے کھش غاں شُذا
 آ تکہ کُفارے پلپیتیں کھپتہ مئے ٹلک ء تہا
 سخت کھتیّ سودا گول سٹا گراں کھتیّ پُچّ ء بہا
 پھیرا ون و پھاغوشلواراے نیاینت پہ دہ ء
 ٹاھتیّ کنڑول و دکان پہ گہیں سرڈار گل ء
 بیتھغنت لب خور سردار ماں سرا کھپتیش بلا
 سَنگ و محصول و ترزٹی ء دَب گر شہ خلقت ء
 پُچّا تیش پاڑ و گڑگا در کھفانتت کلکت ء
 مہروا نیں مئے خدایے و تھہ جنا تھی سوٹی ء

پُجّجّجّجّ ریل بڈھا گوں مشین و کوٹھی ء
 طیسن و تھانڑہ درھانتت ریل تارگوں بھمبواں
 پوج و لشکر چٹ باتھی گوں تمامی تمنبواں
 سیکل و بگھی گھر اتنت گوں پُنگلیں موٹلاں
 صاحبو بابو مرانتت ریلوی گوں پوٹراں
 ریڈی گوں حالاں دفن بات گوں رکاٹو پونواں
 مس کریم بخشاں کہیری شاعری ء جھونواں
 چٹ با بقال بابا گوں گھر و بانجھڑاں
 مس نیاں دست ہوگ خالی سٹانٹش پر جھانجھڑاں
 نوکر انگریز ء مرانتت آنکھ نندانٹ پھاٹکاں
 چوس چوڈیل اش بھرانٹت گوں فریبی ناٹکاں
 خلقت ء تنگی گنداں منی دل ء راتراٹکاں
 نوکر انگریز ء مسلمان لوٹھاں آہاں پہ اماں
 پربدانی بھیلغنے دستاں منی تیرو کماں
 اُمتا پریا محمد قیامت ء بیاضماں

شاعرا بڑزا شہ گپتہ دیم پہ جھلا داتھغاں
 مسلمیں پھجی نیارنت شیطان کُل اے کانغاں
 گورکھی زالاں وتھی ء گوریانی گوں گورواں
 پندھ کھننت بولان کھو رادر کھفانتت دھوروا
 زرت ء حشکیں وراثنت تنگ باتنت ---
 ہنچھو داں جھلا رواتنت داں دکھن داں دلئی ء
 گہرو ایروفا مراتنت مڑمہ گندانت رلی ء
 لنگھڑئی ء ریس گراتنت چھراتنت پہ پلئی ء
 دولت ودہشت رواتھی گار باتھی نَشک ء ذرا
 اولی خان مئے بادشاہن کھننت عدالت وشرا
 دہ پیسہ رنیٹ ءن گد ءوال تھونڑے بی ہند یادرا
 سبھرو زوراخ دوشنت و کھننتھی کُل گرا
 آ جو باتنت کُل مسلمان اش پلپیت ء حرکت ء
 آ سودہ بنت کُل مسلمان رب رحیم ء برکت ء

عشق ۽ گال و حال

شَف زِمستان ۽ جِيهراں بندي
 لڏهويں پينگ شے گھوي جھڙپاڻ
 جاگه ڪهاياں آف و آف دارين
 جاگه ڪهاياں ٻل و ننگارين
 جاگه ڪهاياں سوز و گلزارين
 جاگه ڪهاياں پڙهڪنو جھارين
 جاگه ڪهاياں رُتنغو نارين
 جاگه ڪهاياں بر و بيوان نين
 روش من ۽ اُڙهي ڪهڻن ۽ ڪور ۽
 بور مئي ايد ۽ بانزلاں ڏهاري
 بستغاں بور بئر ۽ سايا
 (ڪهورن مهنج) تهه دليں دوستاں تهه ڪهنن آڏا

لاف تھئی دامن ء-----
 کھشتغاں مڑسی تھنغ خُراسانی
 سِستغاں مہلنج ء چَنبَوا راستیں،
 گال گھتہ مہلنج ء مکاہیں مات ء
 مِٹھا تھئی دستان ء ورا مارے
 سِستغ ء مہلنج ء چَنبَوا راستیں
 آئی نہ پٹ مئی تہہ دلیں دوست ء
 اے مئی دوست ء چکٹر رختاں
 آولی مُدواں بند آنت بورشا
 اے ہور مہلنج ء منا دَرْد آنت
 کھشتغاں مڑسی تھنغ خُراسانی
 گڈتھاں کھلی کار گُشادانی
 دیم پہ برّ و بیدھاں داتھاں
 یا کہ تھئی بالاد ء جَنات جھولو
 شے ملوکانی لکویں جانا

بَرَّ ءِ بِلَا بے نصیو بات ءِ
 مورچ بنت بھنگ واریں دفءِ تندا انت
 تھیں تھرا زیرا یہ گدلیں مردے
 یا کٹ گر ءِ بی ءِ ہل گھو بو ءِ
 یا کہ بی ءِ ریم رُنیں داسِ
 بور ءِ تھئی برات گووالو شفا نگے
 زوار بیّا چھرا گوں گوڑم و میشاں
 ڈھونڈ کھوا تھئی بے مرُو گور ءِ
 ہل تھئی گوڑداں شہ گننت سیرا
 مہلنج ءِ دست ءِ تھہ بلہ زُرت ے
 عاشقی کارے نہ کہ تھہ کُرت ے

نوداں گوں سلام

نوداں منی دروتاں بر ات
 مسکین سلاماں سر کن ات
 داد و شلی ء را دے ات
 نود گجھیں ہنداں شلنت
 مس کونتر ء پڑ ء سرا
 گشتہ حضور بخش شاعرا
 پیرو قرآن مئے واہرا
 مئے دشمن انت آسے تہا
 اُبھو نواونت نا جائیدا
 سنگت مبارکا کھناں
 من منڈ جیداں نرڑی

کونجی کہ گزردن گریہ گھنتی
 چہم ہر دو نیں سِرا گھنتی
 چلکان کھنیت مئے سر گرا
 شاعر تہ چھی یے کھن خیال
 آنہی ء نیست ن بُوچِ حال
 رُو رُو تءنی ء توڑ چال
 و ت نشتی نیں پھ نوشغا
 کُنڈے روئے دُرش تھوشغا
 و ت را پھدا کھنیت رون کار
 کانبو سر نیں پہ حوشغا
 زیریت و بار تھی بُو ء
 گزردن جتیں پہ کھٹوا
 کاڈھے پہ آف ء گورم ء
 نے ن شرف گوں ٹہرما

پسو کہ داتہ مئے گل ء   نوخ سیر و پار ء چہ گہا

مہلنچ ء صفت

من ء شکر ن گور ء رب پڑدہ پوش ء
 گریویں شاعر ء عرض ء نگوش ء ت
 گنابانی سرا دُست ء شמוש ء ت
 امل ء پئے گدارے دیتھہ (مس) روچھے
 گلہیں دوست بام دا شف مس گروخاں
 سپاہے ودھ نی چھے آس روخاں
 دوئیں برواں مثل سونہنت نوخاں
 خماریں عین بادامی دو توخاں
 دف ء دتھاں مثل جوہر ترپوخاں
 میانچی پھونز تھئی تیغاں رچھوخت
 شرابیں دیم تھئی مردم گھشوخت

مناں بھئے مجلساں مبنوں گنوخاں
 حضور ۽ نوکر و خدمت کھنوخاں
 ستر لوڑی تھہ بیار ۽ پھر پُغار ۽
 نجسبیں زیراں وش کھن توار ۽
 دو گل مئے زیر سوا لکھ مہر گواراں
 شفی پاساں مس ماہیں دوست ساراں
 شرابی دریہغاں من وَاوَ کھاراں
 دل ن سٹاں داتھ چھو بانزو جھاراں
 مرو دل تھ کھنئے اندیشغار ۽
 گل ۽ سر شودیں دستِ خدمتداراں
 سرئے شودیت گوں مسکاں بکھریاں
 رَجی موڑدانغو عین و اناراں
 وتھی موڑدانغئے رخنو کھنتت لال
 من ۽ خوف ن گوں آ مرگاں خنتت بال
 مروچی دیستھ من بانک جنانی

شُتھ مَنے وَاو ہر دو دیدغانی
 مروچی نودچھہ باغیں قندھار ء
 سرفے بندانت کھائنت سر رچان ء
 ہمود گوارنت کہ تھئی میں ڈغاراں
 امل ء رھسر و چیدو کناراں
 امل میں روت داں شہڈور تڑانی
 برندیت زامریں بیخان ء کاہنی
 پھنڑی سرکھنڈو سیم کش تھنگوانی
 خدا وت زانت کہ بانگ نن جنانی
 پری دوست آسکلو ء بیدھانی
 کہیوی لوڈگون انت کنونترانی
 ہزارناز مرک و پیری ء شموشات
 مگندات مس وتی زند ء ہفوخ ء
 جھودیں جاہل و دوست ء مڑوخ ء
 جناتھی شاہ مڑداں مس گروخ ء

کھفائنت ہژدہ سال مس آس روخ ء
 ہریوی خاصواں نندات و پوشات
 من ء تاچاں شی بوراں بارغین ء
 بگندیت رختغین پھماں وھی ناں
 متھاج ورناتھ بور ء بارغین ء
 مرجیں شہینڈ ء گراں قیستین ء
 متھاج بورا کہ من ہنچھو تھئی ناں
 سر ء گوں لادنو ء شپتھئی ناں
 گہارے پھاد گھنت سیری ڈری ء
 بُن ء نیادیت لالیں سومری ء
 نرپوخیں دیم گوں دُراں تھئی ء

میرانی لڈ و بار

من گوں شیشہنڑ ۽ بازین ۽ پھیری بڑتھغاں پَرگولے
 مشک آف ۽ دف و پادین ۽ جوک جاہ گڑدلیں بگائی
 لیب جاہ تھنگویں بچھائی (ہے) ہندن بارغیں بورانی
 یل او مل و تھی گوہی ناں سننیں بانہرو انکیناں
 صھوی موکل (گر) سردار ۽ گنجیں ڈھاڈر ۽ بازار ۽
 ہٹان ۽ گچیں گولان ۽ مسکو مہلواں تولان ۽
 پھاغ ۽ پلو ۽ بندان ۽ دوست ۽ نیت ۽ گوندان ۽
 دہمپیں نن کریں کرائی نی نی دیم پہ بولو ۽ بڑزائی نی نی
 کچکیں کل شل ۽ شہار بنت اود ۽ گر سری مچانی
 زیارتے کھناں بی بی ۽ در کھپتہ جڑیں عیسیٰ خاں
 مرد پھ منگاہیں رندی شاں گپتھنی مرکب ۽ توندیں داغ

ورنہ تھ ملوکے شے جواں
 بِل کہ دیم منی زیدان ءن
 کیردانی مُقیمی جاہ سن
 سندانٹ گواڑغی لال پُھلاں
 نیم پھ جَموئے جینگ ء جنت
 دُریں بمبو ء سینگاریت
 پئی گوں پلوبا پور کھنت
 گوشاں تھنگواں گرڈ دُرکھنت
 ہُمبویں پری نازانی
 حُشکیں درنواں دیر بند ء
 سالی کاسغان ء نوشیت
 بوشت اودئے وھی احوالاں
 ڈیہے کہ زَرخو نام ءن
 جَتانی جنک دُھنگ بنت
 اودیم شہ بداں جوریناں
 نیم پھ کُنل ء قربانت
 ہار و کندھی ناں قَطاریت
 تھونے مس گر ء بازار کھنت
 شال ء سو مری دابانی
 وت گوں سومری ء نند ء
 سالی کاسغان ء چاڑھئے
 نالاں شش تلین پُھر و شیت

پیر بیت خاں

صُبو حیں رب سنبھاراں رسول پیغمبر ء ساراں
 نبی ء کلمہ ء کھاراں بیت خاں پیر حَقّانی
 تھرا دعائیں امامانی ہمو مخدوم جوانانی
 شتھ دلی وندکار ء ”آر تھیش پے طعام جانی“
 ”چاؤ فقیر کھائی“ ہمیدا زہر گھتہ پیر ء
 سخیئیں بیت خاں میر ء گنہہ ساسی گوں ساہ ء
 بڑہ داں اکبر ء دُراہ ء ہمید ء سہی گھت نشاندار ء
 اے مُندری اُچھلتھئی تار ء پدا کھشتی گوں ہر چہارا
 نغاراں مان آختہ ڈوکا چہار کُنڈ ہلتھ ہوکا
 جہانگیر کہ چڑھیت سیل ء دریاؤ پوٹھو میل ء
 شتم سینگار تھی ہئی نریان ء داتھ شہہ منلی
 پھیش شے جہانگیر ء گور جتھ بیت خاں میر ء

بگشتہ و بادشاہ ہست ء شما مہلت ہے مست ء
 شہ کُنڈ ء فوج شاہانی شے کُنڈ ء لہر دریا ہانی
 گھٹ شے نام نیلانی ہمید ء زہر گھتہ پیر ء
 سخیئیں ہیبت خاں میر ء جتھی مس سانوڑی سیر ء
 دریا بہڑیں شتہ دیر ء نریان ء ہقہ و ہیر ء
 شتہ دہنز داں جہانگیر ء بہ ہیٹھ بادشاہ راضی
 بہ داتھ تھنگویں درزی خلعت چیزے ایمنڑائی
 بہان پھ خلیفا ء ”بہوں جاہا کہنوں ساہ ءنی نی
 منی مُرشد آختہ جاہ ء سائیں رکھتہ کرم شاہ ء
 اورنگ شاہ صاحبوں غازی تھی بچھت بہڑیں غازی
 بڑتھ شے دشمن ء بازی مسلمان ہیٹھغت راضی

خان نصیر خان اعظم

ذِکْر وِثْنَا رَازِقِیْنَ کَرْدگَارِ ءِ
 اَلتَّحِیَّاتِ وَ صَلَوٰةِ نَبِیِّ مِصْطَفٰی رِ ءِ
 رِضَا ءَنْتِ خَاوَنْدِ شَرْفِ چَارِیَارِ ءِ
 اَمِیْرِ عَمْرٍ نَّ حَیْدِرٌ دِیْنِ دُرِّهٖ دَارِ ءِ
 حَیْدِرٌ حَضْرٍ حُبِّ سَمْرِ خَدَا رِ ءِ
 گُوں حِکْمَاں ہِیے بَسْتِگَنْتِ چَارِیَارِ ءِ
 بَکْھَنْ عَدْلِ وَ اِنصَافِ پَہِ نُوْشِیْرِوَانِ ءِ
 چَرَّھِیْتِ مِیْرِ نَصِیْرِ خَانَ پَہِ حِکْمِ سْتَارَا
 وَاگِ دَارِ زِیْنَ کُوْدِ پَہِ ہِشْتِ وَ چَارِ ءِ
 جَوَاہِرِ مُرِیْکِ بَنْتِ دَر شِپَنْتِ گِرُوْکِی

لڑنت لعل و الماس دف دڑموتی
 رپتار علی قیذ کھنت زڑہ بُرا رء
 مزن کود شیراز گراں قیمتا رء
 گرٹنال سنگدار دیر مرؤلا رء
 شاہی پُرنگ رُو ءُ گل پاسدار ء
 چکن کیسگے تُوفاک ء تیل کاریت
 سونے ہریب زرکلف آف داریت
 مرسی و ریحان و رُوم ء روا نیت
 بسر پاڑل ء بیت مڑزی مدار ء
 بشر کوہ کاف ء شروخ شمش تار ء
 جہاں روچ مہہ بشکاں پیر محمدآ رء

مری و سراوان ۽ جنگ

اول نام يا تن اوں اللہ محمد بُرُز ۽ ان آس گھلا
 وھی پیر ۽ مس سنبھاراں سخی نیں تھنگو ۽ ساراں
 مدتِ ن گون من و یاراں کچک ۽ شہر و سرداراں
 بلا ۽ گھشتہ من زہرا جتھہ مس بادِره ۽ شہر ۽
 مری نشتیں مس داماں ۽ مرات گون موت سامان ۽
 مری ۽ کھشتھغت چاری (کہ) سراوان ۽ خدا بیاری
 منی تھغ ۽ رہ ۽ داری آس اید ۽ لڈتھہ خان ۽
 بہان ۽ سر پھہ بولان ۽ شے مس کرڈ تیغا بیٹھتیں
 بہ ننداں لڈو تھراں بیٹھتیں ملوکاں شمیدا لڈتھتیں
 شتھتیں داں بی بی نانی ۽ ہموداں کاشداں گشتتیں
 منا جنگ ۽ ثمر ساتکیں مری ۽ چاڑدہ صد بتاکیں
 مری گون چھک ریشی ناں مری کھشتیں ژپھیشی ۽

جِناں زہم ءِ اَوَ دَرِیجا مری ٹھسٹنیں مِثل گجبا
 علی بیگ ننگانی چاری دوٹھوپک گوں نی لاری
 جتھہ ءِ مٹ گھتتی کاری بدار ءِ دَرَا بُڑ ءِ سٹاں
 ملوکاں زِرہ ءِ چھنڈ ینتھہ تَفْکَا پھڑ تھئی تیرا
 لڑے سستئی اش اے نیم ءِ گیائے زُرَّت ءِ رون ءِ

حَمَلٌ وَجَيْتَنَدٌ

چا کر کولواہی گُشیت :-

قندھار ءِ سیاہ و بزیرِ نوداں
 پٹھے بے ماں دپ ردیں کوٹاں
 کئے ہما مرد کہ باڑت منی دروتاں
 گوں مراداریں کلمتی ہوتاں
 کلمتی نانی پُھلّ و شاہی ءِ
 ہوتانی اوصاف و ستائی ءِ
 حَمَلٌ جیبتند ءِ سلام سر کن
 (منی) بورنواڑت شاریں تیرگ ءِ داناں
 نوش نکنت کنڈی تر و نگلیں آپاں
 گوں گلام ءِ گوں نگدواں جھیریت

کونڈم ۽ کنت گلڑی دستاں
 پرتی بگانی غم ۽ کجیت
 بگ تئی گزدانیں گیابین ۽
 آپ ماں ہوتیں لہ ۽ چاہاں
 من تئی بگ ۽ را برُمبیناں
 تاں لس ۽ چیری دامن ۽ گولاں
 جت من بان و چابک شیرازی
 من وتی مصری ۽ نہ پھریزاں
 جتئی بردست و ڈاچگی گپتاں
 ڈاچی چہ گپتاں حوں دینت ڈگریں
 جت چرا بردستان تنکیناں
 چیڑو میران و چوٹو ۽ بُراں
 من وتی نریان ۽ گور ۽ بنداں
 ماں ادانکی پیش در ۽ درنجاں
 گندگا کایت کلمت ۽ بی بی

گندگ ءِ حَءِ ءِ بُرتگئے تیگ ءِ
 مئے مئے پارگیں نقیب چک ءِ
 اودا ماں تیسى بندئے کُشتہ
 ماں سرى واد روپے چگل داتہ

حمل ءِ پَسو۔

سڈ کائنت انت چہ حدیگاں او
 گوں وتی وت براتاں بلوچیناں
 چاکر ءِ کولوہی مجن شعر ءِ
 دار وتی بے سیتیں دپ ءِ پھر ءِ
 تو دپارے نہ، چانگے زرتگ
 بگ منی بگ داین گیاہین ءِ
 آپ ہم ہوتیں لہ ءِ چاہ انت
 بلیٰ کہ ڈاچی گوں بلوچان انت
 آسبک گائیں بور ءِ سالار ءِ
 آزن پھریں واجہ اش گون انت

بگ ء چہ جوک جاہ ء بشورینے
 لیگریں جتاں دست پچ ء پلے
 گوں وت و پروتاں گورمن ء بیتیں
 من نہ نندان و سنج کنان سیاہ ء
 چست تی بمبیکیں پدا رُمباں
 برات و برازاتک و برنگنیں گہارزاتک
 ہاری ملاں بنت کور دپاں جہلا
 از بسول ڈاچیکاں بر مسینے
 ڈیک دین ماتو برہنگیں ڈلی
 لشکر ء مرداں جن طلاق سوگند
 سیاہ گوں سوغات ء دیاں گستی
 ماؤ تو ہم پہ زانگ و دُستی
 پشت کننے مٹینا ات بگاڑیناں
 دیم کننے ہولانی سر ات چوپاں
 تریش و دوگویشیں چوٹو ات بُراں

ما وتی نریان ۽ گورے بنداں
 نریاں ترا سر کونڈی بھنت ریشاں
 ماں ادا تکی پیش درت درخجاں
 گندگئے کابنت کلمت ۽ بی بی
 گندگئے حد ۽ بُرتگ ۽ تیگ ۽
 مٹی منی پارگیں کپوتو ۽
 اودا ماں بستانی سرے کشتاں

چُھکٓ ۽ لولی

جی ءُ جان منی نود ءَ رءَ جوانیں کرگز ءَ جودا رءَ
 سُہر جوڑیں جن ءَ مردا رءَ سیر سہتیں جن ءَ قولی ءَ
 ورنہ کہ جتھ لہڑ ءَ بگ ءَ دُژمن ءَ تھاشینتہ
 حلقانی گنورا گوازینتہ درکھپت چھچھتیں رانڑی ءَ
 سیر سہتیں بلوچانڑی ءَ سہنڑل تھ منی مہمان ءَ
 ورنہ ءَ جَوَاو چھہرینتہ (مس) مہمان نواں چچ کھسے
 (مس) بور ءَ چھہر تھغنت ماہیلو ڈیلا وار تھغنت سوزیں بھنگ
 گوہی یے کھتہ لال بور ءَ ایل او بور وٹی گوہی ءَ
 سُنیں بانہڑو اَنکیناں اَنکین دیتھغنیے حلقانی
 اَنکین و نپاد کھاڈانی لیو جاہ تھنگویں بچھانی
 جوک جاہ میہڑیں بگانی ورنہ ءَ جتھ گڑدیں بگ

بگ ء دُژمن ء رُنبیتھ لوغانی گورا گوازینتھ
 کھسی کہ نزانٹ پُھر سیت شیرل خان کھتام ورنانن
 شیرل خاں سری زواراں نن بور ء گاتر گوں نوداں نن
 پھاغئے چیر گوں استین ء

بخیل

لٹھ ڈھگو وڈھور ۽ غنن
 چابک و اشارت بور ۽ غنن
 حشکاوغ شکار گور ۽ غنن
 سیاہ آف ۽ کشار زور ۽ غنن
 تھونڑے کھیلغو شہ جوئن
 ہستی ۽ مخن و ہاری ۽
 چھر گوں سنگتاں زواری ۽
 غازی پچ نواڑت موڑی ۽
 غازی بیت گشی او زال ۽
 روزی ۽ دیوخ اللہ نن
 اے تھ غازی ۽ احوال نن
 مور ات آکھرا پہ سیرا
 منتھ و نیمغا کھن دیرا
 نیمغ ایر ۽ن پہ بقال ۽
 یکھیں گوالغے دانانی
 ٹھک ۽ن نیستی ۽ لڈار ۽
 بڑزیں دریمغ بڈار ۽
 موزی بیت گشی اوزال ۽
 رودین ات کھرود ۽ ڈھیر ۽
 نیمغ مٹ نہ نن گوں شیر ۽
 ضامن داتھغاں آں سیال ۽
 آں مئے تھوشغ نن عمرانی
 بڑزیں دریمغ بڈار ۽

یک پٹیں گڈ ء لانکار ء گنڈیں مردم ء گوانکھار ء
 نیستی مردا پہ عیوے یک مردے موات شہ مات ء
 روشہ کھفیت مس چھات ء مالا گوں۔ گلامے شرین
 بے مالاں ملو کاں گرنس

زے تھین شت پہ دُڑی ء

مس زے تھیناں کلامانی من ء دعائن فقیرانی
 او ہر ہفتیں ولیانی تھیر نی چھلکو چھلکون
 کھسی ء تھیر پہ پھپھڑ ء کھسی ء رانی ٹکر ء
 زے تھین ء تھیر پہ اوچھری سستین دا تھی گنڈھے نی
 کھپتی مس رہ ء اوچھری یہ ٹلوئے کتہ ٹر ٹر
 زانٹاں مس بھاگیانی جہے واڑ ء دف ء دیرا گھتہ
 زے تھین شتہ مس اندرا اودانی بوکا۔ بوکھتہ
 تھگ بوک تھی بانک مرات وراں تھی بُنڈرین راناں
 بشوشاں (تھی) پنجریں شاہاں منی گھشے نوا چھماں
 دتھنیں ماں یک گُرسی ء شہ واڑا گھشتاں گُری ء
 جتہ گُری ء یک واہو ء دھناراں سار گھتہ ایدا
 نرازاں سار گھتہ شیریں بُرتھنیش زے تھیں دھینیش

شہ بُڑزا لٹھ ۽ پھیری نہیں زئے تھین شیرا ڈھیری نہیں
 سار گھتہ پھیرین مردم ۽ آسے شام دے روک گھن ۽ ات
 اے بی نوا زئے تھین مزار آسے کہ ایدا روک گھتتیں
 چھو پھیر مردا گال گھتہ گرگھان کیئی بُڑتھغاں
 بھازیں شمنے گم بیٹھغاں گپا مس کیئی مُڑ تھغاں
 ایشی ۽ دئے ات زئے تھین ۽ زئے تھین دُڑ مردے نہ ۽ ان
 کار انت ہے نی قسمت ۽ آشتہ دھناراں زئے تھین ۽
 پھاد آخکہ زئے تھیں درک جتہ نیخیں دُعانی چھو گھتہ
 او پھیر مڑ بات ۽ امیر بات ۽ امیرو وڈرا
 زوار بئے سمندیں دُڈوا رنی کہ گوش دا باڑوا
 گُری بَشکت پھیرین ۽ گُری ۽ گپتھو چھکتاں
 دگ ۽ کہ آخکوں تھابو ۽ گُری شہ دست ۽ منی شتہ
 کپتاں مس رندا گُری ۽ اُوکار تو پچھنیکار تاں
 چھئے چھئے منی او گُری ریجاں تھرا گبھ دیاں
 لوغا مس دانی پچھراں نغن ۽ دیاںے ٹکراں
 گرتھ نہ چھئے کارا منی اشکت نہ اُوکارا منی

ارماں من ء نی اے حور نی ٹوپکے بیٹھیں آغر
 شاہانی نیا مات دوئیں تھیرے مس ٹھپیں تھیں جتیں
 گری من ء شے گڑ کھتے اودا شتاں رن ء گرا
 رن ء من ء شے پھول کھتے پڑچھے نہ آڑتھے گوژدھ
 گشتاں مس چھو رن ء وھی گپتھ تھرا گوژد واری ء
 گپتھوں دھنار ء لشکر ء چھو گشتے رن ء اے حور
 زے تھیں ء بندے ٹلو ء زے تھیں ٹہنتیں پلو ء
 زے تھیں کہور ءن پھمئی ء زواراں مس دومی مہرٹا
 یاراں مس سیمی عاشق ء مہری کہ کھتے داں سنگل ء
 بابو کہ بوجھ ء ٹھول کھنت اجنڑ شہ زورا شول کھنت
 ڈریور شہ زہرا تھر کھنیں ایجنٹ کڈا تار کھتے
 تار داں پلٹی ء شتے چھوشیں نہ مہرٹ دیتھغاں
 کھنغیں گوں ریل ء سیالی ء او ریل کھنت داں سنگل ء
 مہری دی جکھی ٹیشن ء مہری کہ لکھاں لڈتے
 گوں روغن و ماہیلواں بڑتھ شہ ریل ء بازی ء

زے تھیں لکھاں ماڑتے

عینء عاجبیں کڑ دار

شاہی نیں کپوت درگاہئے
 دینو ہڑدوانی ساہئے
 میو جیندو ء دوست خواہئے
 ہڑڈن دیدغانی ساہئے
 دیریں مرڈلاں جلدی جن
 برگر میر جنیں دیر نیاد ء
 میران ء من ء ششتا تھہ ء
 (تھہ) دیر گند ء صلاحے شاکارے
 مہراں گوں گل ء دام ء دارے
 آس ء من گل ء کیو رادئے
 حیران منتھغاں او یاراں

عین ءِ عاجبی کڑداراں
 جام ءِ گشتغیں گفتاراں
 (من) دانائیں دل ءِ جہداراں
 پوشاں نر مغو چوتاراں
 بنداں ہر ششیں ہتھیاراں
 یاراں پھِ حسد قطاراں
 زیریاں سر گلوئی مس زواراں
 داراں پھِ ردیں بازاراں
 عیناں پھِ ہجم بڑزاراں
 گھٹت گوں چراغیں پھلاں
 ماہیں سومری مس ہلاں
 استارے امل مس کلاں
 داباں مگرھی ءِ طلیت
 بیخاں بختغی ءِ کھلیت
 نازاں گنڈ گر او زوراوَر

گوں مس پیالوے شہدی در
 (مئی) دوست ۽ خوشروائیں چہرو
 داٹھہ سو مریاں زور ۽
 آسکی گنبدو دیریں در
 دُرستاں گوں تھراجی پھڑتھہ
 دوست مئی میزلاں گراں مٹلیں
 بوستان ۽ چراغ ۽ پھللیں
 حُبّاں پھڑتھی مشاقاں
 بہر ۽ دے کہ من بے واکاں
 سو دے نرگسانی تاکاں
 کھوشتاں مس حضوری ہاکاں
 او حال و فقیری ایش ۽ ن
 عہداں دوست منی گی ایش ن

دوست ءِ توصیف

یات ن من ء شاپیں علی شہہ وا ترو ہفتیں ولی
 شاعر حدیثان ء گشتی گوشادے او دڑیں پری
 اے عاشق ن نوکر تھی دڑیں پری سینگار کھنت
 پھہ ریٹھواں بازار کھنت عشق ء گنواں سار کھنت
 صُحوی درایت گوں امسراں ژنگ کھنت سیہ مار چوٹھواں
 بیخہ رچنت کھونف سراں سالوک زیر انت گدحاں
 دوستاں پھہ راضی نیں دلاں طلیت شہ جوئے سر ء
 آش ہنج و ہیرے ولہر ء (مس) واسے گراں شہ لڈنڑ ء
 درین کہ بندیت گہکراں استین و آف بندیں جھڑاں
 او ہیر کھنت من نیم شفاں تائیت و طھونے کھنت گر ء
 بُولو پلوه گوں ڈانوڑاں گوش کنلاں بازار کھنت

شَمال کھنت سونیں ڈراں دستاں دوئیناں لال کھنت
 مئے دوست گوں پریاں بال کھنت تندیت گوں مس حال کھنت

مسکاں مالیت زامراں
 چھماں خماریں کجلاں

حوں گر غئے شعر

شاعریں بخو کہ گشی شعر و اچھلاں
 گوش کھلوی گل منی نوخیں نغدہاں
 کار حضور ء ماں جوڑ بنت کھسانے گماں
 آتکو شیطان پھاد کھتتی شترے ناگماں
 لڈتہ رنداں اشتغت ڈیہہ و اُلکھیاں
 دیم کھتتی سندھا گوں برا تھان و سنگتاں
 میر پور ء شہر ء نشتہ خاں رند گوں منصواں
 میر مہیم خاں گشتہ گوں شیرینیں زباں
 مس سرا شوداں مس وتی رُوحا آف دیاں
 گوں دم جوانیں مردماں مجلسی کھناں

میرِ مُہیم خان ء زُڑتھغاں میٹ گوں قدحاں
 آتکنو او نشتہ ایدانی جو آفی تڑاں
 سے و چھیار بلیدی آتکو پشت ء ناگماں
 داٹھ اش ہکل ہر چھیاریں ہم دف ء
 تہ کننہ توکل مال واڑتھنہ گوں سنگتاں
 میرِ مُہیم خان گشتہ پہ شیری نیں زباں
 گوں نہ ءن ہتھیار مس تھرا پھیداشتیں نشان
 بیتھغنت سر پٹ لوڑگر ءت چھوٹھر ونگلاں
 زہمی چکی ے داٹھ گوں جواریں دُشمنناں
 لعل شہیدی ء کھپتہ مس ڈانیں پوٹھواں
 ناگماں حالے آتکہ جھ سندھئے اُلکہاں
 مڑ بلیدھیاں کھشتہ منہ پہ نا حقاں
 شاہ محمد رندی دیوان ء قول کُتہ
 دو پڑ ء دست مس وتی نوہاتان جتہ
 شیریں ورنایے پہ مُہیم خاں مٹ کھناں

بھنڈڑو آں نیم شفی پاساں دیاں
 نے کہ سرشوداں نئے مس کھٹ ۽ اکھساں
 نئے وتی برات ۽ مس سے ۳ و خیراتاں دیاں
 شاہ محمد رند ۽ مہریٰ یے گپتھ دو ۲ صد ۽
 عشق پہ جنکا یا ولی بیا مئی واھر ۽
 یا گراں خون ۽ یادیاں ہسی چوٹو ۽
 شاہ محمد رند و حمزہ گوں مردی توکل ۽
 پھاد چھرہ ینتھو نشتغنت میری مہول ۽
 مرد شلانا کہ نیست اش کھسی تما
 گوبریں مہری چھو بہانی بال گپتغنت
 دشمن ۽ شہر ۽ گوات و گورچی رتکغنت
 آتکو مہری بستہ گوں درشک ۽ بانزر ۽
 پہیتہ و رنا رند مس لوغ ۽ اندرا
 کھس نہ ات سانڑی دان کھشت اچ گندو ۽
 آتکے بڈے داتہ وت و تی شی گوبر ۽

یات پیرا کھت وتی ء یا ولی بیاواھرا
 یا گراں خون ء یادیاں ھسی نیں سرء
 حاصل خان بلیدی واوئن مس بڑزی منہا
 پھیتہ شاہ محمد رند شتہ لوغ ء اندرا
 توپکے داشتتی پٹھی ء زرد ء نیامغا
 ہکلے نپت ء اشته مس گفشیں نیم شف ء
 واوگون ء واو بیتھ نے دل ء بیتھئی سما
 گیپتھئی حوں دیر کھتئی ارماں اش دل ء
 آتکو مہری بوتکتی چہ درشک ء بانزر ء
 شہر مچی ء کھس نیاتکتی ٹھڑ سا گرا
 ناگمانی ء پھیر مردے آتکتی مس سرگرا
 کھشتتی زہم گڑ کھتہ پھیر مردا پدا
 بتکہ پہ درکھاں یا خدا رکھئی ایما
 پھاغ و دروبانی چادر پھریں تھئی پڑ ء
 بیورغ و بالاچھی کلام رند ء نوخ کھتہ

نام گوں چھیاریں قبہاں رند ء ایر کھتہ
 شاعریں جنو ء صفت مردانی کھتہ
 شاہ محمد رند ء حمزہ گوں مردی توکل ء
 گپتھئی حوں دیر کھتئی ارماناں دل ء
 ناگماں حالے رستہ شہ سندھ ء پھلو ء
 یہ شاہ ولی بلیدی دَرشُتہ تُوپک ء دف ء
 تھی براں شاہ محمد ء رند دیوان ء قول کھتہ
 ایوکھا درکھپتہ پرہ مردی توکل ء
 پھاد چھریںنتھو نشتہ مس میری محول ء
 توپک مس دست ء گوہریں تھنغ مس گردن ء
 دہ دم ء مس سندھری ڈیہہ ء پُھجتہ
 گوہریں مہری مثل بانزی بال گپتھتہ
 شاہ ولی بلیدی پہ کارے در کھپتہ
 دیتھ کہ رند ء بیتھ خوشی مس گل ء
 یا خدا حق ء بیار پھریں مئی پھلو ء

ہرکے دا تھی مرد بی اوشت وتی جاگہہ ء
 یاوراں تھی سر یا دیاں مس وتی سر ء
 گُشتہ ہنچھو شاہ محمد رند تیرا اشتی ء
 تیرگوں آسی انگران شاہ ولی ء شپہتی ء
 گپتھ خون ء او وتی ء رند گرتھ وت پھدا
 اشته نشک و یہ نشان اے دنیا ء اندرا

سورھیں مرطرد

اوّل یات ن من ء اللہ الہمی
 مرغ و جنگ شورن سور ہائی
 نیاں معلوم من نام ء گرانش
 زوار انت موٹلاں خان ء سپاہی
 خزانہ زُر تھغنتش بادشاہی
 بیاختہ حمزہ دُرانی سرانی
 صلح بستیش گوں بھلو سنگتائی
 دل ء ایش ن پھلن ماموٹلائی
 آتکو مچ پیتھغنتی سرگرانی
 گھتیش ہکل و ہوکا لاتمانی
 پھلو لٹیش مال بادشاہی

سپاہی گھشتنغت دونا حقی ۽
 ڈریور ڈاکدر کھپنت پڑی ۽
 خدا پاک رو کھناش گوں نبی ۽
 چھنکڑا چھیارتھنت خان ۽ سپاہی
 لغور بیٹھو دل ۽ داھش بغائی
 لغور مس پوٹھواں چھو گڑ کھنان ۽
 مثال چھو لیردی ریکاں جنان ۽
 ملوکیں حاجی گر موشاں کھنان ۽
 لغوریں سنگتاں پنتاں دیان ۽
 ہمیدا گوھرین تھیغاں جنان ۽
 پھلٹو لیتتی مال حاکمانی
 بڑ تھیش ڈاھے داں مولابخش سخی ۽
 امیری نشتی ات تخت ۽ وھی ۽
 ہمیلو گوھرین تھیغ زڑ تھغی ۽
 ٹماچا بستی ات سرین ۽ وھی ۽

سخی ات زوار وت شی موٹلائی
 سپاہی زُر تھغنتی بادشاہی
 بُڑتھی شی میر پُرا پہرو گھڑی ء
 ندیتھہ دشمنو گرتھ پھدی ء
 بییت مس پنچک ء مسکیں ڈغار ء
 بییت شہمُو مزار گوں سے و چھیار ء
 جواب داتھنت مولا بخش مزار ء
 مناں تھی بادشہ بیاکھن سلاما
 من ء دے تُوپک و سبزیں سغار ء
 من ات بشکاں دیاں کُلکیں گناہاں
 جوابش داتھ شہمُو نر مزار ء
 ندیاں ہتھیاراں مس تھرائی
 مراں روچھے رواں لہیف ء تلالی
 شغاں من ماں کھنے مارا کھوانی
 تھوے گوں لشکرا من ایوکھائی

کھناں جَنگا مس گوں توکل خدائی
 سری فیر بوتکہ شہمُو سورہائی
 ردی ء گُستغنت تیر سر بُرائی
 پَھدی فیر بوتکہ مولا بخش مزار ء
 خدائی خلق کُل دتھیں ندارا
 مزاریں کھپتہ شہمُو بر ڈغارا
 مولا بخش رکھتیں پاکیں الہا
 جنوخیں تُوپکانی جَنگ و گاہا
 منی خاں کُل بلوچ ء بادشاہ نَن
 خدا ء آ نہی ء نیخیں نگاہ نَن
 بدانی بھیلغا ہر وخت تیار نَن
 کھشتیش شہمُو مزار ء ناحقی ء
 پَرے بھنگان و چرسانی سرائی
 خدائی دُعا نَن گوں مُلازئی ء
 خدا سوز کھنت تھئی اہل و پھلی ء

کھناں عرضا گوں مولا بخش سخی ء
 ہہانے بشک دے بیاشاہیار ء
 تھئی نام مس چڑھی داں چودھارا
 خدا اجران دا تھئے قیامتائی
 نماز و روشن فرضِ خدائی
 ہماں کھسی کہ دین ء حق زانیت
 نبیؐ پیغمبراں شی دوست داریت
 ہمے شعر گشتہ بخو شاعرائی
 نگاہ ءن شاعر ء پاکیں خدائی

حمزہ بلوچ ء شعر

شاعر ء شاہ ء دعائِ نندی نی شعراں گنڑیں
 حمزا جیڑھوئیں بچھاں ماتھ نی قسمت ء جنڑیں
 گوانکھ جتھسی بچھا و تھی ء سنج کھن بیار لیر و ء
 زوار بیتھ حمزا نوادیں روتھ داں سندھ ء دہ ء
 یا گراں خون ء برا تھ ء یادیاںھیسی سر ء
 حوں گیتھ نر مزار ء گڑ تھغت تہہ دل پھذا
 کھاری نیں و سکی شراواں پلاں شے زوری گز ء
 آں پولیس کپتان دیم ء نام رندی نوخ کھتے
 بستغاں مہری روخیں من دے در شکے باھڑا
 دان کھشتتی گوالگاشے من دیاں وتی گو بر ء
 شاد با حمزہ نر مزاریں عمر ہادات ء خدا
 روت داں سوران شہر ء بدنیاں رنداں پھ ما

حاجی ماہی بیٹھ ڈاھی ماہی ء را غوثؒ مار
 روت داں سردار ء دانہی حمزہ آختہ نر مزار
 گوانکھ جن ات حمزہ نواد ء گون تھنن سردار کار
 آختہ حمزہ نوادیں نشتی نیں چھون ء مزار
 ظالمیں سردار امام بخش مہری مئی لیلام گھتہ
 مہری بوجی دو ۲ ہزار تھہ سے ۳ صد ء لیلام گھتہ
 پھلتھ دست ء ہتھیار مئے مار اتھ ایوک گھتہ
 گیٹی میڑیں تھال دلاگوں حاکماں پیش کھفاں
 پھلتھ دست ء نیں کہاڑی بیتھغت سُورہ رواں
 آں اعلم خاں ماجوئی مار ء تھہ بدنام مخن
 حاجی ماہی بیٹھ ڈاھی ماہی ء رائن غوثؒ مار
 روت داں سردار ء ڈاھی حمزہ روغیں نر مزار
 ہنچھو گشت سڑ دارا میریں حمزہ ء گڑ دیں بیار
 بہاول آختہ سردری ء زیر دے من ء ریفل ء
 جنبھتہ بورے پرائی بیتھغت بہاول زوار

شکرئی سٹاں دیان ء ہر دوئیں سورہ اوار
 گال کھنیت بہاول ہمید ء حمزہ گڑ دو بیا پھذا
 تھ نہ گڑد ء اغ پھدائی مس جنان ء رائیفل ء
 مستریں لوغ ماجوئی ء چھی ء ہوشاں کھن دل ء
 منے گنی ء بیتھیں ہتھیار داتیں جوانی ء دوا
 امر مینتھاں الہ ء تھ کہ جن تھی ریفل
 داشتغال ریفل مروخیں ریفل کھت دو توار
 گھپتہ حمزہ نر مزاریں بیلواں دَرین بی مزار
 گھپتہ حمزہ نر مزاریں جھٹ پٹاں جیلاں جتھنت
 حمزہ و شامونا خوزا تکاں جیل اتنت شش ماہ
 دعاء بیتھئی چیز آل سخی ء دست سردار جعفر خان
 موکھتئی جیل حاکمانی بیتھغت تروند و تیار
 خرچتئی زر بے حساباں گوں حساباں دہ ہزار
 شاد با حمزہ نر مزاریں عمر ہادا تھئے خدا
 روت داں سوران شہرا بیلواں دریں بی مزار

لیڑو ۽ حال کھپتی گوش ۽ جاگتی خوشی دل ۽
 گوات گھلنت ڈکھنڑ ۽ حال گھلنت چودھار
 روش ٹک ۽ بام رنگ ۽ ہر کھس بُوتھ ریزدا
 روت داں سردارا۔ سردار دے منامی لیڑوا
 لیڑو رستہ حمزہ ۽ را ریفل رستی والد ۽
 زوار بی حمزہ نوادیں دات مزاری چکر اں
 خاصائیں جڑاں دکھولہ ۽ کل کتابی گکر اں
 پیار مودی دے شر اواں کہ شر اواں نوش کھناں
 عطر ڈنگاں پگھتغاں مس شیر بروتھاں راجتھاں
 گوانکھنی چیز آل سخی ۽ مولا مُدعی ۽ تھہ پیار
 یا گراں حون ۽ وٹھی ۽ یادیاں ہیسی سر ۽
 گند خدائی فڈرتھاں کہ بہاول آختہ ناغماں
 کٹو ۽ ہڈ ۽ تہا بہاول نشتی میں نر مزار
 ہکل دات بہاول ۽ را دے منی تھہ عوض ۽
 آں دے دست تھی کشار انت چھوور تھی ایوکھا

داشتغت ریفیل مروخیں ریفیل ۽ گھت دو توار
 گھپتہ بہاول نر مزاریں حورھلنت چودھار
 بہاولا چاچا اوارت رُنبی بکھالاں اوار
 آختغتنت صد مرحیسیبائی گل مدتی ۽ تیار
 چہل مرد کھلوتی رندیں آں مدتی ۽ تیار
 وائی دے ہمیش سن مولاتھ ماجونیآں بیار
 شو میں لونے ماجوتی ۽ نشغتنت ہندا قرار
 آں علم خاں کلگری کہ حمزہ ۽ باراں شہ بار

سسیٰ و ودی بیغے شعر

جی منی شاہی یک رہیں یار ء
 سگھڑ و دانا و خیردار ء
 پتّ تھی پوچی پتّ اش محل ء
 پتّ و تھی پوٹھیا حضوری ء
 گر و تھی محنت و مزوری ء
 بانھڑ ء گشی آدمی ء را
 بیتھ جنکی مس آڈت پھر ء
 آنہی ء لکھو گوں مسلمان ء
 گوں مسلمان ء دین دوستارا
 منفرک بیتھ ہندو اے کار ء
 گجہیں واڈو ء سڈائیں تھی
 چندن ء صندوقے گھڑائیں تھی

کُلف گوں کونجی ء اڑائیں تھئی
 مس زر ء سیر ء آں لڑھائیں تھئی
 نین کہ کھتر یا کار وھی سرءتہ
 بڈ مس جامی کونف ء زڑتھئی
 آتکہ مس گڈ شودی تڑو گھیر ء
 دتھئی صندوقے کہ لڑھانیا
 تارکھتہ کھتر یا شتہ ویر ء
 کھشتئی صندوق اش زر ء ویر ء
 کُلف گوں کونجی ء کھتئی ویرا
 گندغا بیواکھیں لغور ٹھستہ
 روش داں پھرے ء همودا کھپتہ
 زڑتھہ ء صندوق ء رواں بیتھہ
 گال کھتہ کھل ء کیگدیں نود ء
 اے چہ صندوقے دوست تھ کھار ء
 بڑز مس دستانی دل ء دار ء

دوست ء را دوشی نیں شف یات سن
 اے منی حاو ء شگھلیں ڈات ءن
 سسئی ماتھ ء کھستریں نام ءن
 دَرَب او دارو داتھغت کوہی
 بیتھغت حُشکیں آں دو گُور جوئی
 سسئی رُستہ پھہ دل ء جی ء
 رُستہ ء جم بیتھہ امل ماہیں
 صورت ء ہوکائے شتھئی دیر ء
 کچ۔ خاران و باغیں پنجگور ء
 کچ ء شہ ورنا گل بیاتکہ
 داں موالی ء بچھ سُنڑا نینتھہ
 چھورو پھیر مرد ء نوازیر ء
 کل گچینیں گنگراں زیر
 یکرہیں ورنا گوں کھنئے ساتھ ء
 پھہ سرا تازیآں بہ سینگھارت

پھہ پھدا دَرینبو خاں بہ قطارت
 مس گدیما کہ مان کھنءت مسکاں
 آتکو بوتکی مس ڈکھٹڑ ء پھرا
 گلگرس تنبوناں صرف بستہ
 گال کھنیت سستی او وھی جیڈیاں
 بیاءت جیڈڑی دست گہارکاں
 بیاءت داں محل ء کرغا نندوں
 پھہ نظر ساتھ ء واجہہ ء گندوں
 چندھاں چھوشیں ساتھ خراسانی
 استنت شہ کچج ء خوش بریں جواناں
 آخر کیفڑے وارٹھئی مس جان ء
 گوں سہیلیاں گرتھ کھندانا
 دانھ داتھہ آریفیں پھتو ماتھ ء
 پٹو یہ کھترئی ء شمنے ذات ء
 مس پرھو ء نرمغاں ششتنت

مہر مس شار ء پلو ء بستتی
 ہفتی روش نواچی ء
 پُنل ء سیر ء ہڑمہہ ء بڑتھنت
 گورم ء ہفتصد ۷۰۰ گوخ کھشائینتھہ
 ۱۰۵ مَنے سیر موغنے سغائینتھہ
 سیرداں ہفت روش ء بہائینتھہ
 (نیں) کوچ کھتہ سارواناں سہار وختی
 پیر شمنے ہمراہ انت بلند بختی
 ساتھ پرساڈوئیں شتھہ اود ء
 داں موالی ء بچھ وختی سر تھہ
 قدھیں پچھماں یک دم گریتھہ
 نکران ء ببریوں مزار اشتھہ
 گال کھنیت چنڑو مڑایانی
 یہ پھڑے صبر کھن پُنل ء کھاراں
 سنج کھتتی مہری نیم سہار وختی

مزل ء دیر پاندھیں جتھئی گواتھی
 کیکد ء ماڑی ء بُن ء بوتکئی
 ناگمانیا دَریتنبھہ لوک ء
 براھہ منی ن کہ آختہ اچ دیرا
 کچ شے خاران باغیں پجگورا
 پچھرتھہ وٹو ء شراوانی
 وارٹھغنت کیف وگپتھغنت کیف ء
 گند بلوچانی کچھنیں کار ء
 سستی اشته مس ہڑمہہ دارا
 پٹو ء بستنت لیڑوئے بارا
 پھاد گھتئی دائی ء حیا لانی
 بارٹھئی پتی ء شمالانی
 کھپتھغنت بوف وکھس نہ ءن ہند ء
 سرین ء پچھہ شار ء پلو ء بستئی
 کھپتھہ پچھہ لیڑو ء تاڑغیں رنداں

آختھ و سیہ دیمیں دھنار دتھئی
 گوں نہ ۛن آف و بیتھغاں تئی
 سیفلاءن کہ ھو ھوئن دیر ۛ
 زال منی نن کہ آڑتھ وت پیر ۛ
 یا خدا رکھئے وت دھناراں شے
 جان بے سینگاریں دھناراں شے
 تھر کھتہ ڈان پھہ حکم اللہ
 جہہ کھتہ بالاد ۛ ملوکین ۛ
 نیں ہذیں سار کھنت پُئل ۛ بالاد
 کھشتہ ۛ زھم ۛ را گنوخ بیتھہ
 پھہ تھی برا تھاں پھہ مرغ بیاتکہ
 سنج کھتئی مہری نیم سہار وختی
 مرزل ۛ دیر پاندھیں جتھئی گوا تھی
 آتکہ ۛ سیہ دیمیں دھنار دتھئی
 او دھنار سیاھیں بزلگ ۛ واثرہ

اے چہ گور ۽ کہ گڈشہ من بیتھہ
 اے پھری ۽ شہ آدمی زات ۽
 آخرا سر سستہ شُمتے ساتھ ۽
 نام پُتو ۽ است ن من وات ۽
 دریغتھاں آف مار دیا نین تھنہ
 پھ ہفتی محلاتا (تھر ۽) چڑھائین تھنہ
 اش پت ۽ مال ۽ (تھر ۽) بہر دیا نین تھنہ
 (نین) زیر منی زہم وسچائیں ڈھال ۽
 لیڑوے پیشکی بر ۽ گال ۽
 سستی درخواستِ خدا بیتھہ
 سیر ۽ جانی ۽ سے ۳ کلیر بیتھہ
 نین جہان ۽ و آما دیتھہ
 اشکنت کُل جملہ مؤمنین براتھاں
 کلموا بیارے پاکیں صلواتاں

گند بلو چانی گچو یر کارء

آلمے کھنیت پُنل گون نہ ءن
 پُنل ء برا تھان ء فکر بیتھہ
 سمبھرنٹ برا تھ پہ پُنل ء رندا
 ولھرے گون انت پُنل ء جانی
 خدمت ء گون انت جت شتر وانی
 اے چہ ہرے کہ رُنگتھسی دیر ء
 اے منی عاریفین پھت ء بیچ انت
 پھر منی سک و گندغا کھائنت
 ایشانی جوانی ء کھن ء ٹھلا
 شکھلو شیراں چہ دے بہرا
 گال کھنیت پُنل ء ردریں سالا

پھئے رضا پُنل گوں نیت گوں ما
 داں دے دیوان جوڑ کھنا نیتھتی
 پچھرتھنت وئی شہد شراوانی
 گیشترا شیشاڈنگ شراوانی
 وارٹھو پُنل بیتھئے کھہا
 بیارت لوکا کہ بسنن چہ تھی ء
 پُنل مس باری لیڑواں بستہ ایش
 سستی مس واو ء شاہداں اشته ایش
 نیں کہ سستی ء سار گھتہ واواں
 گند بلوچانی کچویں کاراں
 پُنل بستہ ایش مس لیڑوی باراں
 مارا اشته ایش مس ہڑمہے داراں
 سرین گوں شار ء پلوا بستتی
 گھپتہ پھہ لوک ء سچلیں رنداں
 خون شہہار ءن آولہیں پھاداں

آختہ ءُ دیما آں دھنار دتھئی
 کیوڑاَن گوں ڈانٹریں ٹوڑھا
 سیف دین ہو ہو کھنت چہ ویرا
 زال منی نَن کہ آڑتھہ وت پیر ء
 دست مس شار ء پلو ء ساکھن
 پچھم پچھہ دیم ء گندغا جھک نَن
 سسی حیران بیتھہ ہما جاہ ء
 یا خداوندا رَکھئی مئی سہراں
 چہ دھنارانی سیٹھغیں جان ء
 ناپُر و جھانی ظالمیں زوراں
 نشتنو دروہی داتھہ ڈُغارا را
 تھر کھتہ ڈان پچھہ حکم اللہ
 تھر کھتہ ڈان چیر شتھہ سسُنڑ
 نین کہ پُنل ء اشتغنت کیفاں
 کھشتتی زہم و جنگ گوں براتھھاں

کھپتہ پچھ لوک ۽ تھانڙغیں رنداں
 آختہ ۽ دیمآں دهنار دتھئی
 اودهنار سیاھیں بزلگ ۽ وانداکار
 اے چھونیں گورے اژمنی پُھشتا
 یہ بروچانڑی چہ چنگری پار ۽
 نام پُئل ۽ من دف و دستنہ
 نشتغو دُروھی دات دُغارار ۽
 تھر کھتہ ڈان چیر شتہ پُئل
 سسی گوں پُئل ۽ اوار بیتھہ
 ایشانی میلاپو قیامت ۽ بیتھہ
 عاشقی کارو پیشغے ایشنت

مٹھاء سُورھی

حسن یات کھن تو مولایا کاراں وَتھ کھنتے سولا یا
 وَلھر دیتھغاں گونجانی دوشی گسٹغاں سربالا
 چیلگاں جَننت چودھارا مٹھا تہ کھن واپارا
 پوش ء نرمنو چھوتار ء حاجت نیستن تھئی ہُنڈریاں
 کھاء توکلو رندی ناں بوڑن بوخغنے شیطان ء
 تنگ چھکناں شے جوان ء چاندی رکیف گوں دا تھئی
 پاد شے دورواں بُرز بیتہ زین ء نشغنے گمراہی
 درپہڑاں کھلے شکر اھی پھاد گام زڑتھاں تھئے مڑزائی
 ہتھیار کوفغا زیبداریں سی مرغیں بہاں مچ بیتنت
 گواتھی گسٹغاں لالو ء مڈ ء کیچہ ء گنڈین ء
 بھاگ ء دلبریں بازار ء مٹھا کھنیت داں لوہار ء

لوہار سَج کھن مئی شیراز ء
 تھنغ داں بیگہہ ء سَج بیتھہ
 لآو ء دہ ء سیلانی
 شیرواریں بہان (مئی) پینارنیں
 شیرواریں بہاں آف داتھاں
 پھوڑے دَرَنزتھاں حیوانی
 چھا پھولے جتھاں بے راہی
 دیم ء آختہ نی گہور خاں
 مٹھا چھرنغیں گُمرہی
 شیرواریں بہان آف داتھہ
 اید ء گال کھنیت گہور خان
 پھیری ماں جتھنیں روشن خان
 ورنہ دینغنتھو چھو شیلاں
 مٹھا توکلو ایمان ء
 تیر تھئی ریفلو بند بیتھاں

جخت ء ایرکھن دئی قندھاری
 واس گپتھغاں مسکانی
 بولان ء کھٹوری نیں گہورا
 ہودانی سر ء اوشتا تھھاں
 چھورو ء گھتہ آخوانی
 کاوڑ آختہ مئے رُوح ء را
 چھورو رپتھغو گریان ء
 چھورو کھناغیں نادانی
 ہودانی سر ء اوشتاتھہ
 چھا پھولے جتھئی بے راہی
 زیری ریفلو جاڑین ء
 ورنہ کُل گہیں ساڑی آنت
 مٹھا تھہ دِ بیا میدان ء
 مٹھا رکھتہ وتھ شاہ ء
 کڑکا بیتھغاں زہمانی

ڈاچیا نی گڑ دینغے شعر

گھلے کہ زڑتھاں آسبلاں سئی ۽ ٹھوراں آڑتھاں
 ڈاچی جلالان ۽ غتھاں انا متاں بگ پچھراں
 پوجا کہ جت ۽ ناروا لے پت کاو ن دھرا
 حیف انت پیرو ۽ سرا ہیوت مینگھا جت ۽ تاں
 شے دے دھرا لے پت ۽ تاں ڈاچی بدستاں داتھاں
 بھنگو پہ دستاں گپتھاں سیری نیں نوخیں جاواں
 ہلو ہلو کھتہ رند زڑتھاں دیم ۽ می آختہ بختیار
 بل ڈاچیاں بارٹھش خدا ڈاچیاں نیلاں ہیمن ۽
 بگ استن ۽ تھغ ۽ رہ ۽ گال کھنیت اید ۽ بختیار خان
 زیر (تھ) ڈاڈھری نیں ٹوپک ۽ دست ۽ جنوخیں پھل چھن ۽
 اید ۽ گال کھنیت سوہدار خاں سوزولڑیں زھم می جھری

ڈھال مدّغیں دیم پھالغیں   دیم ء مس رندا بُرتھغاں
 میلاہ گھور ء اندر ء   بگ استنن گھٹنن تہا
 چند نشتی نیں ٹھیڑ ء سر ء   ہنچھو یہ گالھائی من ء
 ذات ء وھی ء ڈس من ء   ذات ء (من) جتوئی پوتر واں
 من پھہ سُہا گانی پھدا   من پھہ سرا لشکر پھد نیں
 ہنچھو تہ گالھائی من ء   ڈاچی پہ دستاں داتھغاں
 بھنگو پہ دستاں گپتھغاں   جت ء دے دزگیر کھناں
 جت ء نہ دیاں ہیمن ء   جت استننن تھغ ء رہ ء
 ایر کھف بیا ٹیڑ ء بُن ء   زہماں جنان ء مس دف ء
 لوڑ لوڑ کھنت برواھنڑ تھر ء   تھئی حال برو شال ء دہ ء
 مئی حال بروئی سئی ء   کوٹور مردے بے حیا
 دیر ء جنغتنین توپکا   سوہدار شہیدن مس پڑا
 سوہدار وائی مس دف ء   برا تھان جن ات مٹھا کھن ات
 مٹھا منی ء مٹھ کھن ات   شے نیاڑیاں یکھے جن ات
 پیشیم وخت ء گپتھغاں   چھرے مس پھادا بستغاں

اَنگ بھولوناں نچیں تھغاں دیغر ء پھرا اشتغاں
 دیما آختی بختیار خان کالو ء حال ء دے من ء
 کالو گشغنیں پُھر میار دیر ء نیں تُوپک ء توار
 پھماں می آڑتھ دُھندکار نادیتھغاں مس درشک و دار
 چھوگالائی بختیار خان حجام بیار ات ژشہر ء
 ریشاں بروتھاں ساتھی پوتی ء دتھی مس سر ء
 کالو بھاڑی ناروا بندی دُرشی نیں نُسخلا
 اے گال و اے گفتارہاں گشتہ کہ بخو شاعرا

داستانغ (1)

چھترے ٹھنگ کھن گرادئی   تھافغے بوریں سرادئی
 مرد تھی ہنڑکی تھیرغے دئی   ٹھوپغے رینخی دفا دئی
 بانس لٹھی بڈ رہاں دئی   ریشان گرچھی ء دئی
 جن کھریاں ڈڈ وں تھی   چھو کہ --- گو برے بی
 اے دھی ءن مردے چال   ہاغے ن چھماں درا کھنت
 یا تھ بی بروئی درا   گشتہ کونجا نی زبانی
 مرد می بیٹھہ گمانی   ہاجت نہ ن تھی محرمانی
 گچھرویں مرد مانی   گشتہ کونجا گٹ پچھرا
 مرد می کھنیت جھلی چھرا   وعدوں کنڈھی جنانی
 کنڈھی ء بارو نہ دا تھی   آخکہ بکھاں کھپتہ غانی
 پھیری پھیری جاٹھو جاٹھو   آندی آندی

واہ میلاہ (تھی) لاف گرانی	تانی دھسے شیرا بڑتھ
ڈھونڈ ۽ ن تھی چھو کھر غزانی	ہڈ انت تھی چھور سترانی
ہر کھس گشی بھلو ہمی زال	ہفصد ڈیڈر لاف تھنے نی
تہ کہ کھائے گوں کلاماں	مندھریں ورنہ کھتہ دوست
اے دمی دوست ۽ نشانی	من تھی لوڈ ۽ غلامان
دو پٹیں سرئی ۽ سر ۽ نی	تھنگویں تھونے گر ۽ نی
بچھ چھپی گٹھنغ ۽ نی	دو لڑھیں ہارے گر ۽ نی
آن گڑا دوست ۽ رضائیں	مار گوں دوستا میلانیں

داستانغ (2)

مرد۔

زردیں دیغرے پہرے مس جلدی سنج گھتہ مستانی
 بہاں بانزیں ژلپان ء گوستہ سر نماشانی
 کھسے کھنت ہمے پھول ء ہمے حالڑونہ دینگی انت
 مرغی انگی کوڑی خبر گورا برغی انت
 تنکلیں چابکویں منڈ پچھے جکھے درائی ء
 بتر مار وڑتاں سوخکہ گوں تھی اگھر بغائی ء
 گیاویں برکھم ء ریجاں رواں گھندوک ء درائی ء
 --- ء کوٹھواں بند انت مستیں منڈ شرنائی ء
 مستیں منڈ مبات ڈکھی پھدی آلم رضائی ء
 شلنگیں شیشغیں کڑزی تہ مونجھائے تھراچھون انت؟

تھئی چینیچے چھلوے زریں تہ وت داتہ منا گون انت
کفوت ء داتھغنت گلہ انڑزی رتکغنت حون ء

زال۔

گول زی نیں پڑغاں چھورا منادھکاں جنائیں تھئے
منا دھکاں نہ بی پچی (تہ) وتی پتر و برائیں تھئے

مڑو۔

بڑزا روش دات ٹک ء جلسکی منڈ ء گیوار ء
تنگلیں چا بکوئیں منڈڑ و سراکھن ماملیں شار ء

داستانغ (3)

مَنڈا من ءِ ڈا ءِ کھتہ
 گوں گندغاں تھپتہ زمیں
 بیارت مسلمان باورا
 روحانی باندی کھس مویت
 روحانی باندی مردماں
 قیزی گہسنتنٹ حاکمی
 مُرگاں شہ بالا کھور کھنت
 کھندوخ ورنائی وھی
 سالے مس جیلاں بیتھغاں
 کڑکیں تغاں جولان وھی
 پھادان بیڑی کھپتہ غاں

دستان پولاتیں کڑی
 منڈا وھی سر چھنڈ تہ
 چیر ماں کھتاں ماں بچکہاں
 سے سال من سیغا کھناں
 ورنہ چہ جیلا در کھنی
 ناڑی روئے منے کاشد ء
 برمنے سلاماں سر کھنی
 بھلہ ء نوا دوست کھنئے
 منے عمر ء گلایاں مزیر
 دو انت یکہیں شوقی ء
 لڑ انت لوفا پھجی ء
 زیر ات گاماں آستغیں
 دے انت جیغاں لوڈوناں

داستانغ (4)

شیشغیں منڈا ۽ دست گیوار ۽ پُھٹان
 نئے تہ مونجھابی نئے پہ مئی لیواں بندوبیا
 کھند تہ منڈا چھنڈ تھی لیوانی سری
 کھندغ مئے چال نن دیر کھنغ آفانی سرا
 جان سنبھالاں مس وھی جان ۽ دُرہ نیآں
 گڈ چہ منڈا من وھی چیتایا نیآں
 جان ہپت بوغ انت مس چہ یکھے ۽ دُرہ نیآں
 نئے سُدی نان و نئے من جِرا کابلان
 تھی پھتی بچھے ہیل موی پرئی بھانگراں
 دُرہغیں جِراں بھانگراںی ڈولا نیآں
 گیستمی سال نن (مس) سکھر ۽ جیلا نشتغاں

پھاد مئی جیلان و دست کڑو بندیں آسناں
 ضامنے داتھوں شربت ء جیلاں کھشتغاں
 گشتہ نوروزا صاحوا عرضی ء کھناں
 بل ورنایاں گونج پھدا ویراں بیتھغاں
 ماخوں شد کھشتہ شا پھدا واڑتھہ در گڑی
 اے گئے ڈولا مئے و تھئی دوستی نوی
 مس گھراں لُنڈا ء شکاراں پہ سنبراں
 من پہ کوہانی چھرنا باڑا بیتھغاں
 نندان و درزگانی سرا دُوریں کھناں
 چھار آنتت کوھی پنچھمی مال ء پاچھن ات
 رد مخن تھیراں چیڑ تھرا منڈا بستغنت
 رد ہماہ آنت کہ اش ہما دکان ء رد آنت
 تھیر بر دست ء حوں پہ باسکاں ڈھل گر آنت
 (شیشغ) ماخوں شد کھشتنت شوا پھدا واڑتھنت در گڑی
 اے گئے ڈولا مئے و تھئی دوستی نہ بی

زالاں سَک کن ات بنداں بستہ بَشامی کُہکراں
 وخت ۽ ن بَشام ۽ گروخ (مس) گوخ دُنگا جَننت
 گند رُزپا رِن کھنیت پہ بولان ۽ چَرَبی
 دیرو ۽ پُھشت ۽ گُھمیریں کاکی گندخی
 کاکی جُعداں یہ لڑے مارا سِندخی

داستانغ (5)

سر یاب ء ٹیسن ء پُشت ء
 کھنغیں انجنڑے چنٹ ء
 ٹہتہ ٹیکن و گاڈی
 چھڑہ ہیلتن پہ ایکار ء
 لڑی گاڈی ء سیٹی ء
 مس گپتھ مہری ء واغا
 دو مردم مہری ء زوار نن
 سومی عاشق ء یار نن
 لہمار داتھوں سرکارہ
 دو بہر پنڈھ ء جنوں اشتوں
 سیکا سنگل نن سہرا

ژُٹنگا   ٹور   کھنت   ڈریور
 آسا   انجنڑا   بالی
 چھُچھُنیں   لیڑوے   گپتھ
 کھغیں   ریل   سیالی   ء
 پھاداں   چھک   چھکانیں
 نخن   گٹ   و گنز   و خیالا
 مہمے   مرد   روح   رو   لوئیں
 دیغیں   مہری   ء   تاڑا
 مہری   ٹیسن   ء   جھکئی
 بُنا   ایر   کھپتغنت   نہرا
 تارا   داٹھغنت   اجنٹار   ء
 بُڑزی   لاٹ   جندار   ء
 انعام   ء   دئے   اے   سہدار   ء
 ہزار   ء   لوٹھتہ   مہری
 جمالی   لوک   سڑدار   ء

جتھتوں گوانکھے کھنٹوں جھلئی
 ملنگیں منڈ بیٹھ تھئی
 ندیت پے شام وئی آفاں
 مسافر زیرت کھلئی ناں
 آف تھئی بنوا بازن
 بُنی کھورا رہ کُنڈھی ء
 چھونیں گڈھاں - - - - -
 نہ سہنت مرد ماں تھی ء
 گوں تو ن دہ کھر ء لڈو
 نہ جہی آف (پہ) وٹیاں
 گنوخاں گھوستہ مہری
 پے مچا گڈھانی ء
 زالے گوانکھ جنت دیر ء
 مار ء نام پے نامی ء
 ورنہ مہری ء سنبھال

مَبہ لَتَاڑ ۽ کھرا مئی ۽
 رواں لوغ ۽ دیاں حال ۽
 پھت ۽ را چھوروانی ۽
 سندی گوہریں تھیغاں گوں لِنچاں رینفلانی ۽
 پھری لم گپتھغنت دارا پہ رکھا حاکمانی ۽
 زالے بانزراں بیڑی چہ نیام ۽ ولھرائی ۽
 سیہ ماریں سغر ژلتن مَسْکَا بدروانی ۽
 جَن ۽ لیسال پھدا لاء ۽ ڈرکا عَطْرانی ۽
 مئے ورناء سلاماں دئے منی آں یارجانی ۽
 نغن ماہوٹلاں واڑتھ نیاما ڈھاگمانی ۽
 ورننا چھانپتہ ءُ ایر انت نیاما دفترانی ۽
 امیری ڈنگ دانندی اُلکھا ہنجرانی ۽
 بانس ۽ سوٹڑا دستیں جتھوؤں چوتو پھقیرانی
 مس آفانی سراننداں کھدی بییت گوں ولھراگہنی
 لامارو کھتہ گڑتھہ رضا گالھی نہ بیانی

تھی جیغا ریشم ۽ ٹکنت چکھا کوفغانی ۽
 دوانتے یہ رہیں شوقی لڑانت لوغا چہ پھجی ۽
 گاما آستغیں زیرانت دینت جیغان لوڈونا
 سے سال نشتغاں جیلا جہودیں کافرانی ۽
 ہمے گرٹ سینغیں بگی دیغیں مارہ گلا یاں
 نہ کھتوں برادرے نوخیں نہ گندان زات ورنایاں
 خدامنہ سنت ۽ چاڑی غریویں مردمانی ۽
 دل ۽ گوں تو بہا بیارت پرائی زال دوستی ۽
 تھوے ناڑی مناں سُرّی تھرہا لے دیغیں
 ہمے گرٹ سینغیں بگی ہمے لوغا برغی نیں
 دو مرد ۽ ہفتسمی روشن گھر ۽ پشاجل غئے تنت
 دو نیں مرد روح روؤ انت شدو تھن سہغئے تنت
 ارماں گٹ تنت کارا ہمیشاں آف پُجیں تھیں
 سر ۽ سانیں سری گھل کھتتی سوا لے گوں ستارا کھتتی

داستانغ (6)

گہور آرغیں مئے لُڙگماں پُھرنن مئے داناں سری
 گزراں چہ پاڑا پٹنغیں گنڈ ھوگل آنت دست ۽ تری
 جوڑا بلوچ ۽ مچ کھتہ پنجاہ گرانڈ کھاڑچی کھتتی
 ورنہ پہ ستانی سرینیں کارے مروشی کھش غی
 دہ مر بلوچ ۽ گھوڑو ۽ ن پھوجاں گوں گوں ۽ ن ڈھاڈری
 سُرری گوں لوغا ٹیک بی سہر کنبریں لہیف ۽ تلا
 دئے چبوا کھن موکلا، ہرڈن پہ وشحالیں دل ۽
 ورنہ من ۽ بل و مرہ اش تھو سوا کوڑی نہ بی
 زالے ملنگیں دیروا (مس) ڈنگان جنت ماری لُری
 ورنہ میا مئے دیروا لکھنت کھشنت ۽ بے نصیو
 گھوسان کھایاں دیر واتھئی زہم جنان ۽ موکلیں

تھہ تکبری ٹوکاں مخن
 برئی سلاماں سرکھنی
 بھلے نوایارے کھنتے منے عمر گلاہاں مزیر
 اے منڈ کھسان یارے کھنتیں براتاں شماگل سئی سئی
 مئی گٹ کھلی راہڑاں ملک ء من ء آف بی نصیو
 نندو تھہ ناڑی جن نڑاں گالھان ملک تھیاں گشی
 مار ء مس بے گابیں شف ء کھندوخ داستاں ٹاھنی
 نوداں دف ء بولی ھمے شہر سئی ء سینگارنی
 مس سئی ء شہر ء بھرا نوحیں مشدا ء کھنتی
 کھشتی صدی نیں کاغذے نکو ء کٹ ء سٹتی
 ابا من ء مارے رات تہ مئی قریبے ء تھی
 نکو شینگو تھر تہ پیڑ تکتی مرگ ء کرپی

داستانغ (7)

زوار دودلا دیم دا تھغنت ڈاہی تھشان ء آ تکغنت
 داں رہزن ء سر بیٹھغنت۔ لوٹت مری ء مکد ماں
 نیم شہ شم و پھیلا مغاں نیم شہ کھلو بار کھماں
 گل سیلہا مچ بیٹھغنت دعویٰ اجنٹا سستغنت
 صاحو کہ بیٹھ مہرباں۔ واٹھی برتج گوں بوہراں
 مرشی برتج نن ماہکاں کچھاں بریجاں بہر کھناں
 ملئیں بروتاں ریس دیاں زال پروتاں پچا رکھناں
 مرنیستنو سندھ ء جناں۔ لائنک بستغو بے ہمتاں
 میر خیر آل نن دیناں کھساں۔ دودا گوں مردی منگہاں
 بھاڑو ء زراں مس دیاں لوٹاں بر ء بے لیکھواں
 نغدن بر ء مس اچھلا ریل دھو کغنتیں سیاہیں شفاں
 ٹیکس کھناں ریلاں چڑاں میر اللہ داد خان ء رساں
 سچی کواوے پھکغنت کاغذ اجنٹ ء آ تکغنت

داستانغ (8)

دستاں بند سلاماں دے مئے جھمی بانگھار ء
 کھائے بیگہا بیائے نیا ء حیر تھرا باتیں
 دستاں بند سلاماں دے مئے جھلڑا ریش گلارہ
 جھلڑا ریش بازن ڈیہا (مئی) چند برادرار ء
 آ کہہ تھیو غازھرن زراں تور تیں یار
 --- زراں زیری نے من ء برادر دات
 کوٹا پھولتیں دلّی جہلا حیدر آباد
 دیریں اُلکھے ننداں تھی موتانی مَنیت حال
 زوار بی ریل چھکا ننڈ گونباں جیکم ء ر ء
 جی بات جیکم جلسا چوڈیلاں دے جھلا تاں
 زالے گورغیں چھری لَمّا چوٹوی ء

نشتو درائیاں ھیلاں اللہ گورغا بیاری
 دستاں بنداں پیر دَری ء مولا بگئی ء بیاری
 لَعْرُ چوٹی پُھل چیریں جَن ء مولا میلی
 ناڑی نڑ پھوکاٹ نَن اللہ میلی بگئی ء

داستانغ (9)

جی جی تھرا مئی تھنگ لڑی
 پھرتہ گنوخ ۽ ن مئی دلڑی
 دستاں ھئی پھاداں کڑی
 تھرا چھور وڑو ٹوپی سرین
 مارا چھو کڑی پوتی سرین
 یاری برو کھڈا کھوی
 سیاہیں شفاں کھنہ ٹھا پری
 آپتھار شفا گریں تھغاں
 سیہ مار شفا پھوشیں تھغاں
 چھکاں شما اللہ کھنہ
 بچھ مئی زیری سہریں نڑے

جنتھی روی آف ء سرا
 زال بچھتاں گل کوخجری
 گند آنت نند آنت سومری
 نوداں خدا ہکلو کھنات
 نوداں پچھ ڈیہہ ء گنج بی
 شہر سہنڑ لیں سینگار دنت
 کہوڑ پچھراتنت لُنڈی دنی
 آفاں وراں اللہ کھناں
 یک بنوے کہوڑی رُخا
 یک سالے ماں گندیم گھنتیں
 گندیم آ خکسی ڈھوبرا
 ہوشخ آ خکسی گراٹھا
 چکئی جتھاں آوو کھنتاں
 یک ہوشغامان نَن دَری
 لائی گراں لائی بڑتھہ

ہر گھس قسمت ء و تھی

درا کھانڑ آہٹ ء و تھی

مُرگان موراں ڈھوہتہ

انباردان ء کھپتغنت

پھنڈوخ گلاں پھنڈ بڑتھہ

چہل ۴۰ ڈھگوا گووٹ گھتہ

سی ۳۰ مردم ء اچھا گھتہ

کٹلی پے لٹھاں گٹتھہ

ناڑی ما نڑاں کھیلتھہ

سی ۳۰ و ہزاراں ڈھوستی

سرکار پے دان ء تنگ بی

چہل گاڈواں دان ڈھوستہ

دانی نہ نن دان ء تہما

دان استن ء ریخی دھڑو

پنچ صد مری جیلاں گری

ہفصد ۷۰۰ مری دھنزاں جتھہ
 ریل ۷ چڑاں ٹیکس کھناں
 ریل دھوسختیں سیاہیں شفاں
 یک موٹلے بھاڑو کھناں
 دودا پُر ۷ شہرا رواں
 اے موٹلا بستہ دھڑی
 اے سندھڑ ۷ گنجبیں گڑھی

داستانغ (10)

سہنٹھوں پلو ڈغارا گوانکھ جتھوں پنتیں ولی
 گوں منی گوانکھا سری ء رستغت شہے نیں مرید
 شہے ننگریں ہانو سرینا شہے عبدلہ پاندھی کھتسی
 پھاغ و کڑتی منہ مس منڈ جھمبیتیں سری
 گوانکھ جتھہ زالا ء گہانچیں آ تلغیں مہماں کھے انت
 مرد ءشی پھجی نیاراں ہنچھشیں سوداگر انت
 آس ہما وختا بالتہ بستہ ہونزاٹ تھافغاں
 پھکنتش درگری گل پھر گھتہ ماں ڈھا کماں
 ڈھو ء تھغنت آں نوکراں وار تھغنت مئے برادران
 ایکہ مئے نی برادرانی ہر وہ بی انت نوش جاں
 نیلڑا قطار بندانت کل بند انت مئے بھرا

مکھنڑ ۽ گوانکھا سری ۽ بے نصیواں اشتغاں
 ماہہ بنداں پھوڑ چھکاں مس دے سانہی کھناں
 رستہ سرداں سر جہان ۽ جھمکتیں تھی بُھمکاں
 چھیڑ چوٹھو گھمرانٹی جُڑنا دانہہ کھناں
 گھمیں (تھی) وڈا اُنت مئے دل ۽ دیرنواں
 زات رن ۽ چھانڑدہ۔۔۔ مس گوں یکھا۔۔ غاں
 زات رناں لُڑکغیں ناں پرشغاناں سوکغاں
 برادرہ دئے سلاماں پُشت جتھوا شتے من ۽

داستانغ (11)

دست بستہ سلاماں دے مئی بڑز و بارغیں زال ء
 منا تھئی گندغ ء راہ نہ ن من پھڑتھہ بیتھغاں باڑا
 منڈے صورتی نیں دیم بلی دا تھنگویں جھالا
 دانی اے دم ء چُھک منا سوگھہ گھتہ کاراں
 نہ جکھنت روش پہ اے واجی تھرا من بھانگراں داراں
 نوادروہ ء کھنت کوٹے خدا جنتھو قہارانی
 نیوں بیتھہ ساٹو ء بڑتھئی چہ ولھراں کہہنی
 نہ کھنتو ملخمسیت آجو نوا رنجا کھنت یاراں
 منا تھوخ گور دل ء دوست ن تھی دستان سیگاراں
 پلاں آشف چراغ آسی لڑان ء روت تھی یارا
 سغر گوں بمبویں جعداں زباداں لائی گیوارا

ادا۔! تھو دو جہان برا تھئے سلاماں بر پہ ایمان ء
 چھکر دیر کھتے چھورا تھئی رنجاں کھور کھتہ گہنی
 رڑاٹیں بگری بیتھہ صفت و گلہ و رنجانی
 ملوکیں گمہلیں و رنا تھ کھلو اشہتہ گنجانی
 شتھہ بے موکلا مئے دوست نصیوارو چھے ء گنداں

